

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Видавничо-поліграфічний інститут**

Кафедра графіки

«На правах рукопису»
УДК _____

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ С. В. Оляніна
«__» _____ 20__ р.

**Магістерська дисертація
на здобуття ступеня магістра
зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»
на тему: Художньо-технічне оформлення та поліграфічне виконання
видання «Післяморок» Харукі Мураками**

Виконала:
студентка VI курсу, групи СГ-91мп
Рубан Ірина Тимофіївна _____

Науковий керівник:
доцент Оляніна С. В. _____

Консультант розділу економіки:
ст. викладач Сірик М. В. _____

Консультант розділу ТПВ:
доцент Клименко Т. Є. _____

Рецензент:
Директор Видавничого дому «АртЕк»
Поночовна Н. Ю. _____

Засвідчую, що у цій магістерській дисертації немає
запозичень з праць інших авторів без відповідних
посилань.

Студент (-ка) _____
(підпис)

Київ – 2020 року

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Видавничо-поліграфічний інститут
Кафедра графіки

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) за освітньо-професійною програмою
Спеціальність (спеціалізація) – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» («Образотворче мистецтво»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ С. В. Оляніна

«»2020 р.

ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студенту
Рубан Ірині Тимофіївні

1. Тема дисертації: Художньо-технічне оформлення та поліграфічне виконання видання «Післяморок» Харукі Мураками, науковий керівник дисертації Оляніна Світлана Валеріївна, кандидат архітектури, доцент, затверджені наказом по університету від «__»_____ 2020 р. №_____
2. Термін подання студентом дисертації
3. Об'єкт дослідження: художнє оформлення художньої літератури.
4. Вихідні дані: формат видання 130×200мм, 168 сторінок, наклад 1000 шт., цифровий спосіб друку.
5. Перелік завдань, які потрібно розробити: провести літературний огляд, здійснити біографічне дослідження, провести аналіз попередніх зарубіжних видань, визначити попередній досвід та сучасні тенденції предмету дослідження; здійснити художньо-технічне оформлення обраного видання.
6. Орієнтовний перелік графічного (ілюстративного) матеріалу: Обкладинка, авантитул, титул, 14 ілюстрацій.
7. Орієнтовний перелік публікацій

8. Консультанти розділів дисертації

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Економіка	Сірник М. В.		
ТПВ	Клименко Т. Є.		

9. Дата видачі завдання _____

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Термін виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1	Науково-мистецьке дослідження	01.09.2020	
2	Розробка та затвердження ескізів ілюстрацій	05.10.2020	
3	Створення оригіналів ілюстрацій	26.10.2020	
4	Верстка і правки	19.11.2020	
5	Розробка технології виготовлення видання	04.12.2020	
6	Друкарські процеси	18.12.2020	
7	Економічні розрахунки і висновки	07.12.2020	
8	Допуск магістерської дисертації до захисту на ЕК	17.12.2020	
9	Захист магістерської дисертації на засіданні ЕК	23.12.2020	

Студент

(підпис)

Рубан І. Т.

Науковий керівник дисертації

(підпис)

Оляніна С. В.

РЕФЕРАТ

Темою магістерської дисертації було обрано художньо-технічне оформлення та поліграфічне виконання видання «Післяморок» Харукі Муракамі для дорослої аудиторії читачів.

Художньо-літературний твір сучасного японського автора приваблює українських читачів своєю незвичайною манерою написання. Останнім часом естетика культури далекого Сходу, особливо загадкової Японії, популяризується у мистецтві західних країн.

Література у наш час не має географічних обмежень, тому люди з усього світу мають можливість читати книжки на рідній мові. Роман «Післяморок» було перекладено багатьма мовами, але українського перекладу не існує. Для оформлення магістерської роботи було проведено аматорський переклад українською мовою.

Сучасне оформлення художньої літератури для дорослих читачів набирає тенденцію до ілюстративного наповнення книги. Це зумовлено зміною покоління: колишні діти, що виховувалися на яскравих дитячих виданнях – подорослішали, та вимагають нового підходу до видання художнього твору. Було досліджено попередні видання цього твору і спираючись на їх загальні характеристики визначено, що книжки мають лише текстовий характер оформлення.

Результатом проведеної практичної магістерської роботи стало художнє оформлення видання дорослої літератури. Нове видання спирається на сучасний підхід поліграфічного оформлення. Ілюстрації виповнено у комбінованій техніці, що поєднує традиційне малювання олівцем з комп'ютерними технологіями.

ABSTRACT

The theme of the master's dissertation was the artistic and technical design and printing job of the book by Haruki Murakami "After dark" for the adult audience.

The literary work of the modern Japanese author attracts Ukrainian readers with its unusual style of writing. Recently, the aesthetics of the culture of the Far East, especially the mysterious Japan, is popularized in the art of Western countries.

Literature today has no geographical restrictions, so people from all over the world have the opportunity to read books in their native language. The novel "After dark" has been translated into many languages, but there is no Ukrainian translation. An amateur translation into Ukrainian language was conducted to complete the master's dissertation.

Modern design of fiction for adult readers is gaining a tendency to illustrative content of the book. This is due to the change of generation: former children raised in bright children's publications have grown up and require a new approach to publishing a literary work. Previous editions of this work have been studied and based on their general characteristics, it has been determined that books have only a textual character of design.

The result of this practical master's work was the design of adult literature. The new edition is based on a modern approach to printing. The illustrations are made in a combined technique that combines traditional pencil drawing with computer technology.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. БІОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ОФОРМЛЕННЯ ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИКОНАННЯ ОБКЛАДИНОК ПОПЕРЕДНІХ ВИДАНЬ	
1.1 Життя та творчість Харукі Муракамі.....	10
1.2 Загальна характеристика оформлення обкладинок попередніх видань роману «Післяморок» Харукі Муракамі.....	16
1.3 Порівняльний аналіз характеристик попередніх видань	25
Висновки до Розділу 1	29
РОЗДІЛ 2. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ТЕХНІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ НОВОГО ВИДАННЯ «ПІСЛЯМОРОК»	
2.1 Загальна характеристика обраного варіанту оформлення	30
2.2 Обраний формат книжкового видання, його виправданість в залежності від типу, обсягу, призначення видання	31
2.2.1 Обраний тип обкладинки, його шрифтове, графічне та композиційне оформлення	31
2.3 Оформлення внутрішніх елементів видання. Їх шрифтове і композиційне рішення	33
2.3.1 Оформлення та композиційне рішення авантитулу	36
2.3.2 Оформлення та композиційне рішення титулу	37
2.4 Характеристика обраних шрифтів до всіх видів тексту	38
2.4.1 Вихідні дані, їх шрифтове і композиційне оформлення	40
Висновки до Розділу 2	42
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИДАННЯ	
3.1 Аналіз вихідних даних для книжкового видання	43
3.2 Розробка конструкції видання	45
3.3 Проектування комплексного технічного процесу	46
3.4 Розробка блок-схеми технологічного процесу	47

3.5 Маршрутно-технологічна карта	49
3.6 Розрахункова частина	52
Висновки до Розділу 3	57
РОЗДІЛ 4. ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ	
4.1 Розрахунок кількісних показників	58
4.2 Розрахунок авторського гонорару	60
4.3 Витрати на поліграфічне виконання	61
4.4 Вартість матеріалів	62
4.5 Загально видавничі витрати	64
4.6 Розрахунок повної поліграфічної собівартості	64
Висновки до Розділу 4	67
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	69

ВСТУП

Сучасна японська література має вплив на читацький досвід людей різних національностей. Країна сонця подарувала світові кілька Нобелівських лауреатів з літератури. Інтерес до Японії та її культури зростає. У творах Харукі Муракамі новітні технології поєднуються з містицизмом, переплітаються і створюють паралельні світи.

Актуальність теми. Сучасна доросла література допомагає зрозуміти проблеми суспільства, крім загальнокультурної цінності несе у собі відбиток часу, оскільки автори у своїх творах пишуть про те, що відчують, чим живуть і про що турбуються їхні сучасники.

" Нова проза зображає події й тренди в соціумі. Кожен з нас якимось чином їх переосмислює, виробляє власне ставлення до них. Невже не цікаво порівняти свої думки з думками автора? Книги сучасних письменників дозволяють залишатися в актуальному інформаційному полі. Будь-якій розважливій людині це безумовно важливо ". (редактор Ексмо Юлія Раутборт)

Поступово художня література, орієнтована на дорослу категорію читачів, стає все більш яскравою в оформленні та наповненою ілюстративним матеріалом. Проілюстроване видання має більшу привабливість та набирає тенденцію до розвитку художнього оформлення подібних видань.

Мета дослідження: розробити нове видання сучасної японської літератури «Післяморок» Харукі Муракамі, збільшити ілюстративність книжкового блоку. Створити оригінал-макет та ілюстративний матеріал на базі дослідження та аналізу попередніх видань. Розробити схему технологічного процесу для виготовлення тиражу. Провести економічні підрахунки для накладу в 1 тис. прим. Підготувати макет до друку та відправити цифрові матеріали до поліграфії.

Об'єкт дослідження: дизайн дорослої художньої літератури.

Предмет дослідження: ілюстративне оформлення сучасного літературно-художнього видання.

Задачі дослідження поставлено згідно з темою обраного видання, а саме:

- Ознайомитись з рекомендованою літературою;

- Здійснити біографічний аналіз, на основі загальнодоступних даних;
- Проаналізувати та описати художньо-технічне оформлення попередніх видань у різних країнах світу;
- Розробити макет-оригінал нового видання;
- Здійснити аматорський переклад українською мовою;
- Створити ілюстративний матеріал в обраному стилі;
- Розробити технологічне виготовлення поліграфічної продукції;
- Розрахувати та обґрунтувати економічну доцільність видання;
- Реалізувати нове оформлення друкованої книги.

Методи дослідження:

Життя письменника та його творчий шлях невід’ємно супроводжується спостереженням його сучасників, шанувальників. Оскільки Харукі Муракамі – сучасний автор, то біографічний метод дослідження має не тільки теоретичний, а й емпіричний напрям.

Було проаналізовано загальні характеристики попередніх видань, та використано метод порівняльного аналізу.

Наукова новизна полягає у створенні дизайну видання дорослої художньої літератури, зважаючи на потреби та знання сучасного читача.

Апробація: Конференція «Друкарство молоде» 7-9 квітня 2020 р., ВПІ КПІ імені Ігоря Сікорського; «Доповнена реальність (AR) у контексті книговидавання» (науковий керівник: Т. Г. Осипова, к. т. н., доцент, ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського).

Структура роботи визначена за логікою дослідження обраної теми і складається з 4 розділів, висновків та списку літератури.

РОЗДІЛ 1

БІОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ОФОРМЛЕННЯ ПОЛІГРАФІЧНОГО ВИКОНАННЯ ОБКЛАДИНОК ПОПЕРЕДНІХ ВИДАНЬ

1.1 Життя та творчість Харукі Муракамі

Муракамі Харукі – японський письменник та перекладач.

Народився 12 січня 1949 року в Кіото, в сім'ї вчителя японської мови та літератури. Дід Харукі Муракамі, буддистський священик, утримував невеликий храм.

Дитинство провів у портовому місті Кобе. Змалку рідна література його не дуже цікавила, він надавав перевагу американським та європейським авторам, йому подобалось слухати джаз, також без проблем вивчив англійську мову. Його найголовнішими пристрастями були і залишаються читання, музика та коти.

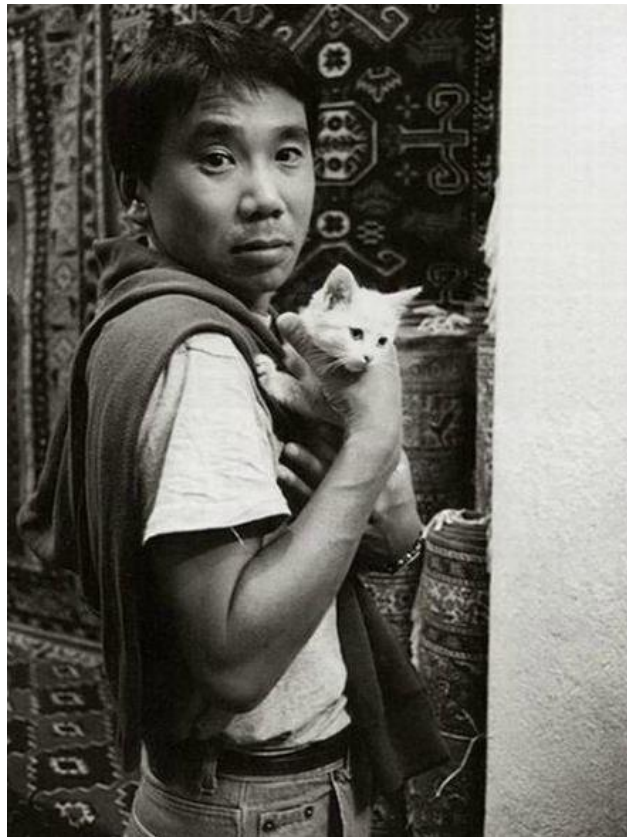

Рис. 1.1.1 Харукі Муракамі з кошеням

У 1968 році Харукі вступив до престижного приватного Інституту ім. Васеда на відділення театрального мистецтва за фахом «класична драма». Він навчався без захоплення, тому більшість свого студентського часу проводив в інститутському музеї перечитуючи незліченну кількість сценаріїв.

Три роки потому він одружився зі своєю однокласницею Йоко Такахасі. Після завершення університету вирішив взяти кредит та заснувати власний бізнес – джаз бар «Peter Cat» в Токіо, який було відкрито у 1974 році. Разом з дружиною Муракамі працював кожен день, виплачуючи борг за кредит і з часом цей бар почав приносити невеликий прибуток. Харукі Муракамі керував баром «Peter Cat» протягом семи років.

1.1.2 Харукі Муракамі та джаз бар «Peter Cat» фото з журналу

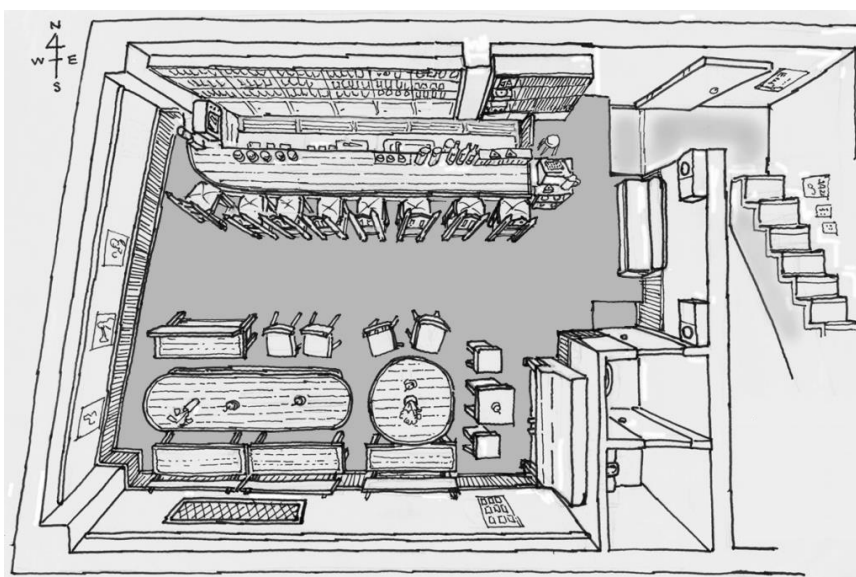

Рис. 1.1.3 Ілюстрація підвального приміщення «Peter Cat»; автор Морі Морі

У квітні 1978 року Харукі дивився бейсбольний матч і несподівано відчув, що повинен написати книгу, хоч ніколи не мріяв стати письменником, вважаючи що не має таланту. Там на трибуні, у нього в голові з'явився сюжет його першої повісті – «Слухай пісню вітру». З тих пір вечорами після закриття бару він залишався писати чернетки майбутньої книги.

Повість «Слухай пісню вітру» вийшла в 1979 році і була першою частиною трилогії. За неї письменник-початківець отримав дві престижні японських нагороди – літературну премію імені Номи і премію від журналу «Гундзо». [3]

На момент написання своєї першої книги, Харукі не уявляв, як писати романи. Він прочитав багато творів, тому писав інтуїтивно. Проте закінчивши книгу і прочитавши її, Муракамі зрозумів, що це просто нудна історія з претензією на сюжет.

Намагаючись віднайти унікальний стиль письма, він вирішив друкувати на старій англійській машинці – англійською мовою. Харукі вільно володів англійською, але не був носієм. Отже він природним чином висловлював свої думки короткими реченнями, обмеженим словниковим запасом та відносно простою структурою. Так письменник почав розвивати свій ритм і стиль. Він використовував прості слова та короткі речення.

Після написання книги англійською мовою він переклав її на японську. Критики Муракамі називають його написання "стилем перекладу", що означає, що воно схоже на переклад з англійської. Однак сам письменник вважає, що мова – це лише інструмент для висловлення історій. [4]

Друга частина «Трилогії Щура» була опублікована слідом і мала назву – «Пінбол 1973».

У 1981 році Муракамі продав ліцензію на управління баром і став професійним письменником. У 1982 році він закінчив свій перший роман «Полювання на овець» –

заклучна, але не остання частина «Трилогії Щура». З цього роману почався його шлях до всесвітньої популярності. Про цю книгу автор говорить: «... від оповідання я отримував небувале почуття задоволеності. Коли ви читаєте цікаву історію, ви просто продовжуєте читати. Коли я пишу цікаву історію, я просто продовжую писати». У тому ж році отримав за нього чергову премію «Нома».

У 1983 році опубліковано дві збірки оповідань: «Повільної шлюпкою до Китаю» і «Хороший день для кенгуру». У 1984 році був випущений збірник оповідань «Світлячок, спалити сарай та інші історії».

У 1985 році було опубліковано роман «Країна Чудес без гальм і Кінець Світу», за який в тому ж році Харукі Муракамі отримав «премію Танідзакі». Слідом вийшла книга дитячих казок «Різдво Вівці» з ілюстраціями Сасакі Макі і збірка оповідань «Смертельний жар каруселі з конячками».

У 1986 році Муракамі поїхав з дружиною до Італії, а пізніше в Грецію. Подорожував по декільком островам Егейського моря. В Японії вийшла збірка оповідань «Повторний наліт на пекарню». Під час тривалої подорожі Муракамі писав роман.

З публікацією роману «Норвезький ліс» в 1987 році автор отримав народне визнання та фінансову стабільність. Серед творів Харукі цей роман вирізняється реалістичністю.

У 1988 році в Лондоні Муракамі закінчив роботу над романом «Денс, Денс, Денс» - остання частина «Трилогії Щура». Харукі Муракамі написав трилогію, що складається з чотирьох творів.

У 1991 році Муракамі переїхав в США і зайняв посаду стажиста-дослідника в Принстонському університеті. У 1992 отримав ступінь ад'юнкт-професора Принстонського університету. Закінчив і опублікував в Японії роман «На південь від кордону, на захід від сонця».

Виїхавши з Японії на Захід, Харукі Муракамі став першим японським письменником, що подивився на свою країну очима європейця:

“... Я поїхав у Штати майже на п'ять років, і раптом, живучи там, абсолютно несподівано захотів писати про Японію і про японців. Іноді про минуле, іноді про те, як там все зараз. Легше писати про свою країну, коли ти далеко. На відстані можна побачити свою країну такою, яка вона є. До того я якось не дуже хотів писати про Японію. Я просто хотів писати про себе і свій світі”[5] – згадував він в одному зі своїх інтерв'ю.

У липні 1993 року переїхав до Каліфорнії, читав лекції з післявоєнної світової літератури в університеті Вільяма Говарда Тафта.

У 1994 році в Токіо вийшли перші два томи роману «Хроніки Заводної Птахи». Над цим доволі складним і не менш змістовним романом він почав працювати ще з 1992 року. У 1995 році опубліковано третій том «Хронік».

Газова атака в Токійському метро і землетрус 1995 в Кобе вплинули на письменника і стали причиною повернення на батьківщину. Муракамі почав роботу над документальною книгою «Underground» – «Підземка». Вона присвячена терактам в Токіо. Під час написання книги він провів ряд зустрічей та інтерв'ю. «Підземка» – збірка історій жертв і свідків цієї трагедії. Цю книгу було опубліковано у 1997 році. В тому ж році продовження документальних історій – «Край обітований».

У 1996 році опублікована збірка оповідань «Привиди Лексінгтона». У 1999 році – роман «Мій улюблений sputnik». У 2000 році – збірка оповідань «Всі божі діти можуть

танцювати». Зимою 2001 року переїхав в будинок коло моря в м. Оісо, де і живе досі.

У вересні 2002 року світ побачив його десятий художній роман, двотомник «Кафка на пляжі».

У 2003 році Муракамі переклав роман Селінджера «Над прірвою у житті». Новий, сучасний переклад був рекордним за продажами перекладної літератури в Японії початку нового століття.

У червні-липні 2003 року разом з клубом мандрівників «Токійська сушена каракатиця» письменник вперше побував в Росії - на острові Сахалін. Виїхав до Ісландії у вересні. В цей же час приступив до роботи над романом, який було опубліковано в 2004 році під назвою «Післяморок».

У 2006 письменник отримав літературну премію імені Франца Кафки.

У 2008 році в інтерв'ю інформаційному агентству Кіодо Муракамі повідомив, що працює над новим дуже великим романом. "Кожен день зараз я сиджу за столом по п'ять-шість годин, – сказав Муракамі. – Я працюю над новим романом вже рік і два місяці". Письменник запевняє, що його надихає пізня творчість Достоевського – "Він став продуктивнішим з роками і написав «Братів Карамазових», коли постарів. Мені б хотілося зробити те ж саме".

За словами Муракамі, він має намір створити "гігантський роман, який би поглинув хаос всього світу і ясно показав напрям його розвитку". Письменник відмовився від інтимної манери своїх ранніх творів, які зазвичай писалися від першої особи. "Роман, який я тримаю в своїй голові, поєднує погляди різних людей, різні історії, що створює загальну єдину історію. Тому я повинен писати зараз від третьої особи". [5]

У 2009 році Харукі Муракамі засудив Ізраїль за антитерористичну операцію в секторі Газу. Про це він сказав

в Єрусалимі, скориставшись трибуною, наданої йому в зв'язку з присудженням літературної Єрусалимської премії – “В результаті атаки на сектор Газа загинули більше тисячі чоловік, серед яких багато неозброєних громадян. Приїжджати сюди на отримання премії означало б створювати враження, що я підтримую політику використання військової сили. Однак замість того, щоб не бути присутнім і промовчати, я обрав можливість говорити”.

28 травня 2009 року в продажі в Японії з'явився новий роман письменника «1Q84». Перший тираж книги був розкуплений ще до кінця дня.

У 2010 році в світ вийшов російський переклад книги Муракамі «Про що я говорю, коли говорю про біг». За його словам, це зібрання “замальовок про біг, але ніяк не секретів здорового способу життя. Щиро писати про біг, означає щиро писати про самого себе”.

У січні 2017 року видавництво «Сінтеся» опублікувало новий роман Муракамі «Killing commendatore» – «Вбивство командора».

З 2018 року Харукі Муракамі веде годинне шоу на радіостанції Tokyo FM, де транслюються спеціально підібрані ним 10 тисяч пісень. Крім цього веде колонку рекомендацій на власному сайті. Відповіді письменника на запитання шанувальників, надіслані електронною поштою, по будь-якій тематиці видавалися в Японії у вигляді книг. [7]

22 травня 2020 року було проведено спеціальне двогодинне радіо шоу «Stay Home Special» за участю письменника з метою підняти настрій жителів Японії на тлі епідемії Covid-19. [8]

1.2 Загальна характеристика оформлення обкладинок попередніх видань

Ілюстрування художньої літератури завжди залежить від типу видання.

Попередні видання цієї книги здебільшого були масовими, призначеними для дорослих читачів. Для масових видань характерні скромне, лаконічне і недороге оформлення, повна відсутність чи невелика кількість ілюстрацій, великий тираж книги, паперова обкладинка та простота брошурування.[11] Такі книги в оформленні обмежені ілюстрованою обкладинкою.

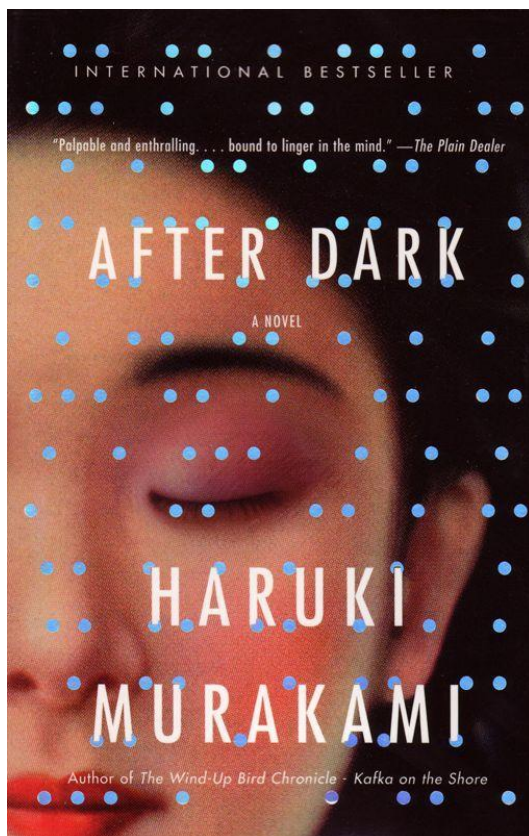

Рис. 1.2.1 «After dark» обкладинка оформлена Джоном Галлом 2008р.

Дизайн англійського видання 2008р. було оформлено Джоном Галлом. Харукі Муракамі співпрацює з Джоном з кінця 1980-х до теперішнього часу. На офіційному сайті Харукі Муракамі присвячено цілий розділ ілюстрацій до творів письменника. Сам автор привертає увагу до необхідності співпраці письменників та дизайнерів, для досягнення гармонічного вигляду друкованого видання.

Джон Галл розробляв дизайн обкладинок паперових видань «Vintage». В інтерв'ю, опублікованому на офіційному сайті Муракамі, дизайнери обкладинок відповідають на актуальні питання співпраці письменника та оформлювачів паперових видань.

“... Я хотів, щоб обкладинки були одночасно сміливими і тихими. Кольоровими і відображали сучасну японську культуру, але з глибоким таємничим резонансом. Я почав із роботи з деякими знайденими старовинними рекламними ефемерами та принтами та спробував поєднати їх різними способами. Це змусило мене зрозуміти, що за допомогою цих кількох елементів можна створити неймовірну кількість різноманітності, що схоже на те, як Муракамі використовує теми та образи. І використання вінтажного мистецтва – це не лише для ефекту. Персонажі Муракамі прихильно ставляться до вишуканих речей, таких як джаз та віскі...”[10] – Джон Галл.

Видання виконано у м'якій обкладинці.

Для дизайну було використано фотографію. Фрагмент обличчя привабливої японської жінки на фото – не чіткий, має м'яке розмиття. Яскраві блакитні крапки поверх фотографії дуже схожі на шрифт Брайля для незрячих.

Гротескний вузький шрифт білого кольору використано для назви твору та імені автора, регістр – тільки заголовні літери. Текст на обкладинці виділяється завдяки білому кольору, контрастному до фонові фотографії та, завдяки вибору великого розміру кеглю. Подібний шрифт меншого кеглю використано для цитат та рекламних написів. Зустрічається курсивне накреслення. (Рис. 1.2.1)

Рис. 1.2.2 «After dark» Великобританія лімітоване видання 2007

Лімітоване видання випущене в 2007 році в Англії (Лондон, Harvill Secker) тиражем у 100 одиниць. Кожен екземпляр має власний підпис автора та порядковий номер випуску. Обкладинка в твердій палітурці 7 типу з округленою формою корінця і має особистий футляр, котрий продовжує ілюстративне оформлення обкладинки.

Ілюстрація виконана у мінімалістичному стилі. На ній зображено старий телевізор, який фігурує у романі як провідник містичного у нашу реальність. Спосіб нанесення фарби на палітурку – тиснення однією фарбою білого або світло-сірого кольору.

Палітурка обгорнута у цупкий чорний папір. Назва книги написана японською азбукою – катанака. Назва твору та

автор англійською мовою вказані на корінці видання. (Рис. 1.2.2)

Рис. 1.2.3 «After dark» дизайн обкладинки – Анна Крон 2008

Видавництво «Vintage» зробило серію перевидань творів Харукі Муракамі з новим оформленням обкладинок. Анна Крон створила дизайн та концепцію обкладинок до п'ятнадцяти творів японського автора. Серед них було перевидано «After dark» 2008 року. Видання у м'якій обкладинці.

Ілюстрацію складено з трьох кольорів: чорного, червоного та білого. В дизайні використано японський мотив сонця. Чорний колір – домінуючий. В центрі композиції коло з зображенням червоних багатоповерхівок та чорного силуету стрункого чоловіка.

Текстова частина оформлення обкладинки – проста. Використано єдиний білий шрифт без зарубок. Шрифт має середнє співвідношення ширини та висоти. Усі літери прописні. Зверху в центрі розміщено прізвище автора, знизу по центру – назва роману та знизу з правого боку – назва видавництва, з альбомною орієнтацією тексту. Кегль шрифту змінюється відповідно до ієрархічного значення: найбільший

– прізвище автора, трохи менший – назва твору та найменший кегль використано для назви видавництва. (Рис. 1.2.3)

Французьке видання «Le passage de la nuit» 2007 року випущене видавництвом «Belfond» у м'якій обкладинці. Формат видання 140×225мм.

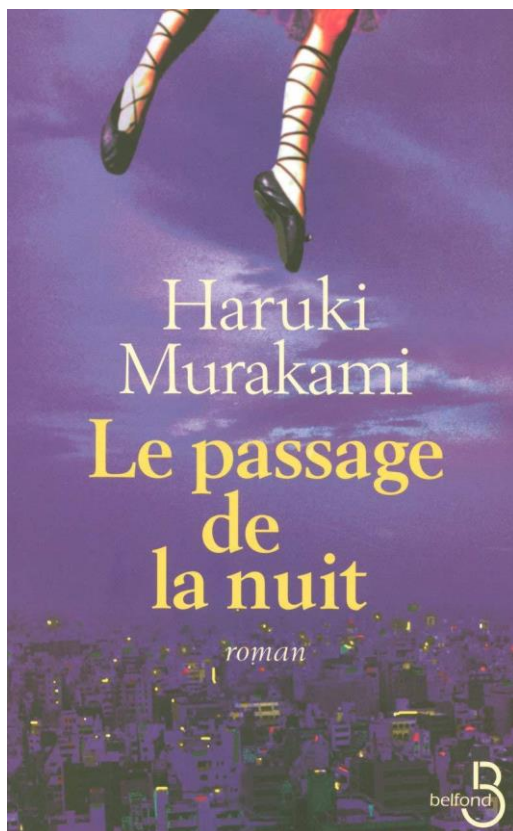

Рис. 1.2.4 «Le passage de la nuit» 2007 (французьке видання)

Оформлення обкладинки поєднує фото колаж з ілюстрацією. На фото зображено вид міста з відстані пташиного польоту і більшу частину простору займає вечірнє небо. Воно оброблено у темно-фіолетових тонах. Невелика ілюстрація композиційно розташована в центрі зверху навиліт. Білосніжні дівочі ніжки у чорних балетних пуантах надають обкладинці легкого настрою, французького шарму.

Шрифт, застосований для оформлення текстової частини, має помірний контраст і зарубки у вигляді трикутника. Назва твору виділяється жирним накресленням і має жовтий колір. Ім'я письменника за накресленням нормальне, для його оформлення використано білий колір. Увесь текст скомпоновано трохи нижче центру. (Рис. 1.2.4)

Французьке видавництво $\frac{10}{18}$ випустила свій варіант оформлення роману «Passage de La Nuit» у 2008 році. Формат видання приблизно 110×180мм в м'якій обкладинці.

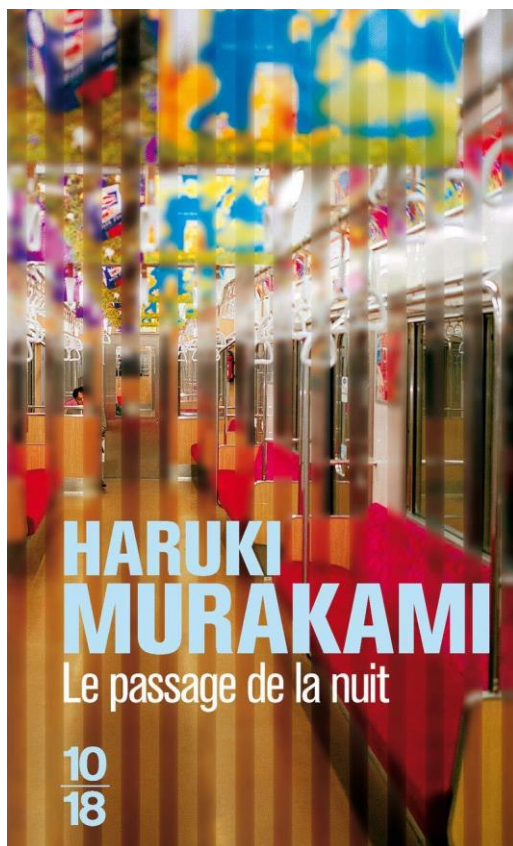

Рис. 1.2.5 «Le passage de la nuit» 2008 (французьке видання)

Яскравий дизайн обкладинки сформований завдяки насиченій фотографії внутрішнього вигляду вагону електрички. До фотографії застосовано оригінальний ефект – почергове накладання вузьких вертикальних смужок, які замилують та затемнюють зображення.

Текст розташований знизу обкладинки та вирівняно по лівому краю. Для нього використано два кольори: ніжно-блакитний та білий. Гарнітура шрифту за класифікацією гротескна, рубана. Ім'я автора ніжно-блакитного кольору, виділяється жирним накресленням, відрізняється за розміром: ім'я – менше, прізвище – більше. Найменування видавництва також блакитного кольору. Назва твору білого кольору, за накресленням звичайна, гарнітура шрифту використана відносно імені автора менша. (Рис. 1.2.5)

Видавництвом «Dumont» у 2005 році було випущено німецьке видання «After dark». Воно виповнено у м'якій обкладинці та має формат 150×214мм.

Дизайн обкладинки не виразний за композицією. Ілюстративність обмежена фотокалажем низької якості та графічним елементом у вигляді півкола з овалів рожевого кольору. На фотографії зображено людей в японському барі. Фото дуже зернисте та контрастне, основний відтінок – рожево-фіолетовий із вкрапленням жовтого, блакитного та чорного кольорів.

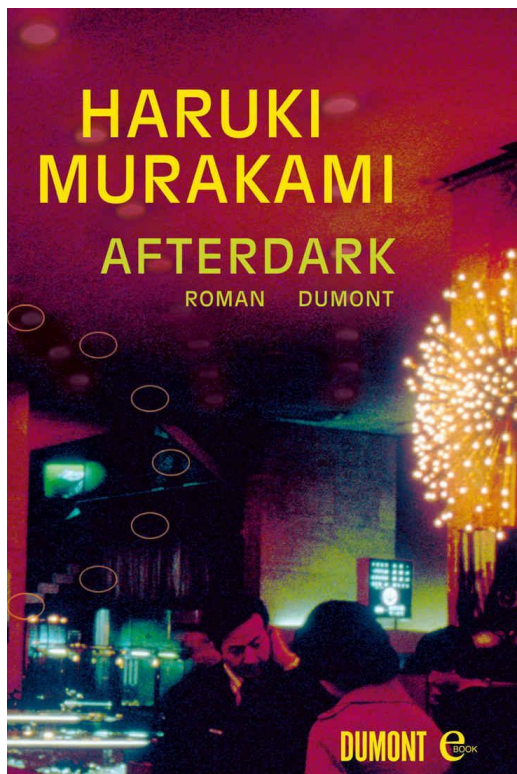

Рис. 1.2.6 «After dark» 2005 (німецьке видання)

Ім'я автора яскраво-жовтого кольору, найменування видавництва також яскраво-жовте, а назва твору має брудний відтінок жовтого. Гарнітура шрифту – рубана, гротескна. Накреслення шрифту жирне. Уся текстова частина оформлення написана заголовними літерами. Кегль шрифту великий, відрізняється за розміром зверху вниз – від більшого до меншого. Текст розміщено зверху ближче до корінцевого боку книги. З лівого краю унизу розташовано назву видавництва. (Рис. 1.2.6)

Японське видання «After dark» 2004 року у м'якій обкладинці. Видавництво: «Kodansha», формат: 145×107мм.

Обкладинка японського видання – стримана, має простий вишуканий дизайн. На обкладинці зображується статуя жінки у традиційному вбранні. Фотографія має переважно синьо-чорне забарвлення. Відслідковуються навмисне використання ефекту розмиття – зона фокусу фотокамери закінчується перед головним об’єктом композиції.

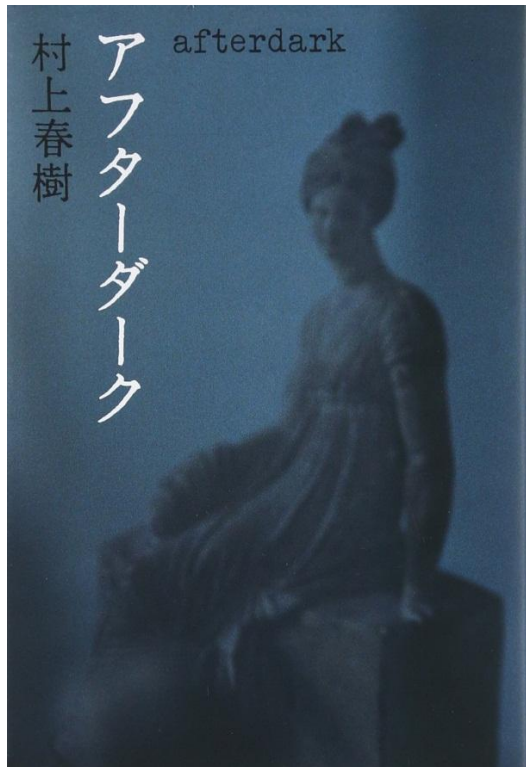

Рис. 1.2.7 «After dark» 2004 (японське видання)

На обкладинці присутні ієрогліфи, літери азбуки катанака та латинські літери. Ієрогліфи відповідні до імені автора, чорного кольору, читаються зверху вниз. Катанакою написано назву твору, білого кольору орієнтовано зверху вниз. Латинськими літерами повторюється назва твору, гарнітура із зарубками, колір – чорний. Текстовий блок розташований з лівого краю, близько до корінця, у верхній частині обкладинки. (Рис. 1.2.7)

Російське перевидання «Послемрак» із серії «Мураками манія» було випущено у 2015 році, в м'якій обкладинці 3 типу. Видавництво «Ексмо», формат: 110×165 мм.

Рис. 1.2.8 «Послемрак» 2015 (російське видання)

Обкладинка ілюстрована трьома чорно-білими фотографіями.

Лицьова сторона книги оформлена фоновією фотографією, її розмір відповідає формату видання. На зображенні бачимо темний силует музиканта, що грає на саксофоні.

Зверху в центрі розташоване ім'я автора, використані білий та чорний кольори. Гарнітура без зарубок, має жирне накреслення, обраний кегль великий за

розміром. Нижче імені автора у два рядки написана цитата, колір чорний та маленький кегль. Назва твору блакитного кольору, гарнітура шрифту декоративна, імітує шрифт набраний на старій друкарській машинці.

Корінець широкий, фотографія мотоцикла розташована на корінцевій та задній сторінках обкладинки, на корінці унизу є графічний елемент.

Прізвище автора займає половину корінця, а невеликим кеглем оформлено назву твору, орієнтація написання тексту – альбомна, щодо шрифтів – параметри такі як на лицьовій сторінці.

Задня сторінка присвячена інформації про творчість автора та короткій анотації до роману. Зверху посередині розміщено портретну фотографію письменника. Унизу по центру місце займає штрих-код.

Текстовий блок розміщено в центрі, чорного кольору, має невеликий кегль. Текст вирівняно по ширині смуги набору.

Титульна сторінка чорно біла, копіює основний текст з лицьової сторони обкладинки. Фотографія мотоциклу ідентична до розташованої на обкладинці.

Знизу по середині наявний графічний елемент – торгова марка видавництва та інформація про рік та місце видання. (Рис. 1.2.8)

1.3 Порівняльний аналіз характеристик попередніх видань

Роман Харукі Муракамі «Післяпівніч» визнаний бестселером, та видавався різними мовами. Користується попитом з 2004 року і до сьогоднішнього часу.

Для наглядного аналізу та визначення подібних та відмінних якостей в оформленні видань, що зазначені в п. 1.2, було створено узагальнюючу таблицю основних характеристик. (табл. 1.3)

У кожного видавництва різні за розміром формати, але вони подібні і мають середній, або зменшений вид. Так мовити, кишеньковий формат. Формати перших двох зазначених книжок невизначений. (Рис.1.2.1; рис.1.2.2)

Оскільки видання були здебільшого масовими, то їх об'єднує виконання у м'якій обкладинці. Це обумовлено порівняно невисокою ціною тиражу та більш швидшим виконанням післядрукарських процесів. Згадано лише одне видання у твердій палітурці з футляром, його тираж лімітовано 100 прим. (Рис.1.2.2)

*Таблиця 1.3 Основні характеристики оформлення
попередніх видань роману «Післяморок»*

№	Видання	Формат, мм	Обкладинка	Шрифт: гарнітура, колір, розмір
1.	«After dark» 2008, американське видання Vintage дизайн Джон Галл, (Рис.1.2.1)	—	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Гротеск, вузький, білий, великий; ● гротеск, вузький, курсив, білий, малий.
2.	«After dark» 2007, англійське лімітоване видання Harvill Secker (Рис.1.2.2)	—	Тверда палітурка, футляр	<ul style="list-style-type: none"> ● Ієрогліфічний, білий, малий; ● гротеск, білий, малий.
3.	«After dark» 2008, американське видання Vintage дизайн Анна Крон (Рис.1.2.3)	125×195	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Гротеск, білий, великий; ● гротеск, білий, малий.
4.	«Le passage de la nuit» 2007, французьке видання Belfond (Рис.1.2.4)	140×225	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Трикутні зарубки, помірний контраст, білий, середній; ● трикутні зарубки, помірний контраст, жирний, жовтий, середній.
5.	«Le passage de la nuit» 2008, французьке видання 10/18 (Рис.1.2.5)	110×180	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Гротеск, жирний, ніжний, блакитний, великий; ● гротеск, білий, великий.
6.	«After dark» 2005, німецьке видання Dumont (Рис.1.2.6)	150×214	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Гротеск, яскраво-жовтий, великий; ● гротеск, тьмяно-жовтий, великий.
7.	«After dark» 2004, японське видання Kodansha (Рис.1.2.7)	145×107	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Ієрогліфічний, чорний, білий, середній; ● прямі зарубки, чорний, білий, середній.
8.	«Послемрак» 2015, російське видання Ексмо (Рис.1.2.8)	110×165	М'яка обкладинка	<ul style="list-style-type: none"> ● Гротеск, жирний, білий, чорний, великий; ● гротеск, чорний, малий.

				<ul style="list-style-type: none">• декоративний, блакитний, великий.
--	--	--	--	---

Тестове оформлення видань просте, переважають гротескні (без зарубок, рубані) гарнітури шрифтів, рідше – гарнітури з зарубками та декоративні.

В оформленні видань «After dark» 2007, англійське лімітоване видання Harvill Secker (Рис.1.2.2) та «After dark» 2004, японське видання Kodansha (Рис.1.2.7) зустрічається поєднання японських ієрогліфів та латинських літер.

В оформленні шрифтів білий та чорний кольори зустрічаються частіше за інші варіанти кольорів.

Роман призначений для дорослої категорії читачів, тому ілюстративність видань обмежена невеликою кількістю графічного матеріалу. Більш поширені фотокалажі, рідше зустрічаються ілюстрації.

Друк видань офсетний, проте англійське видавництво Harvill Secker застосувала метод тиснення для художнього оздоблення палітурки.

Висновки до Розділу 1

Біографічний метод дослідження сучасних письменників має великий потенціал, адже вони живуть у нашому часі й технологічний розвиток дозволяє спостерігати за життям відомих людей у прогресі, знаходити актуальну інформацію майже з будь-якої точки світу.

Досліджуючи конкретно біографію японського письменника Харукі Муракамі було визначено фактори його становлення як творчої людини та життєвий шлях; його принциповий погляд на соціальні проблеми людства і кризові ситуації в Японії.

Аналізуючи художньо-технічне оформлення попередніх видань було проведено їх порівняння. Відслідковується подібність основних характеристик та особливості дизайну кожного друкованого видання.

РОЗДІЛ 2

ПРОЕКТУВАННЯ ТА ХУДОЖНЬО-ТЕХНІЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ НОВОГО ВИДАННЯ «ПІСЛЯМОРОК»

2.1 Загальна характеристика обраного варіанту оформлення

Роман Харукі Муракамі «Післяморок» був опублікований в 2004 році та вважається сучасним твором для дорослої категорії читачів. Попередні видання були традиційно «текстовими», але сучасне візуальне сприйняття книги потребує комбінування ілюстративного матеріалу та тексту.

Письменник застосовував примітивну літературну мову. У цій історії читач є лише третьою особою, «точкою зору», «кінокамерою», що спостерігає за історією одної ночі в сучасному місті Токіо. Харукі Муракамі не аналізує дії героїв роману, він тільки розповідає у своєму неповторному стилі.

Отже, було поставлене завдання створити нове видання сучасної художньої літератури, орієнтоване на дорослу аудиторію. Велику увагу було сконцентровано на візуалізації героїв твору та їх предметного оточення, передання психологічного настрою роману.

Було здійснено стилістичний пошук і рішення до ілюстративного матеріалу. Перший варіант оформлення спирався на концепт подібності стилістики манги – поширенні видання у Японії, що складають велику частку друкованої продукції країни. Комбінування лінійного та тонового зображення із застосуванням техніки скрінтонів виявилось надто стриманим для твору. Тому було переосмислено та знайдено більш доцільне художнє оформлення.

Прийнято рішення поєднати лінійні ілюстрації, виконані чорним олівцем на текстурованому папері з кольоровою заливкою у програмі Adobe Photoshop 2020. Використано професійну палітру кольорів: Pantone + CMYK uncoated.

Розроблений макет видання поєднує сторінкові ілюстрації, зображення на пів сторінки та ілюстрації кінцівки.

2.2 Обраний формат книжкового видання, його виправданість в залежності від типу, обсягу, призначення видання

Формат книжкового видання було обрано згідно з проведеним аналітично-порівняльним дослідом попередніх видань. Нове видання має стандартний формат, що після обрізу блоку становить 130×200 мм, як правило художня література видається за середнім, стандартним форматом. Такий розмір книги універсальний, зручний у використанні, а текстовий блок має приємну для читання ширину та широкі поля для розвантаження зору. Обсяг книги становить 168 ст. Читацька аудиторія дорослого віку, тому не має сенсу у надто великих розмірах.

2.2.1 Обраний тип обкладинки, його шрифтове, графічне та композиційне оформлення

Для книжкового блоку з невеликою кількістю сторінок була обрана м'яка обкладинка 3 типу. Обрано щільний папір Munken Pure 300гр/м², з припресуванням плівки, такий вибір продиктований бажанням значно підвищити зносостійкість видання. Було вирішено задруковувати обкладинку з обох сторін, тому її фарбність становить 4+4.

Лицьова сторона обкладинки виповнена у темній кольоровій гаммі. З градієнтним переходом від фіолетового до блакитного кольорів, зверху-вниз. Для фону ілюстрації було використано фотографію нічної вулиці у центрі Токіо, її переведено у бітовий формат. Головний акцент зроблено на зображенні головних героїнь роману – сестер Марі та Ері Асаї. Їх портрети виконано в комбінованій техніці, лінійно-тоновий малюнок досягнуто із використанням техніки сітчастого скрінтонів, що дуже часто використовується у японських художників сучасних коміксів – манга. Донизу обкладинка затемнюється завдяки бітовому градієнту.

Композиція текстової частини обкладинки має просте вирішення – назва твору та автор зазначені зверху в центрі. У задній стороні обкладинки розміщено анотацію до твору, зверху ближче до зовнішнього краю. Використано дві

гарнітури – «Neucha» – для назви твору та «Lato» – для імені автора та короткої анотації.

На темному фоні виразно читається шрифт білого кольору. Розмір кеглю обрано згідно з параметрами читабельності білого тексту на темному тлі та можливістю технічного обладнання.

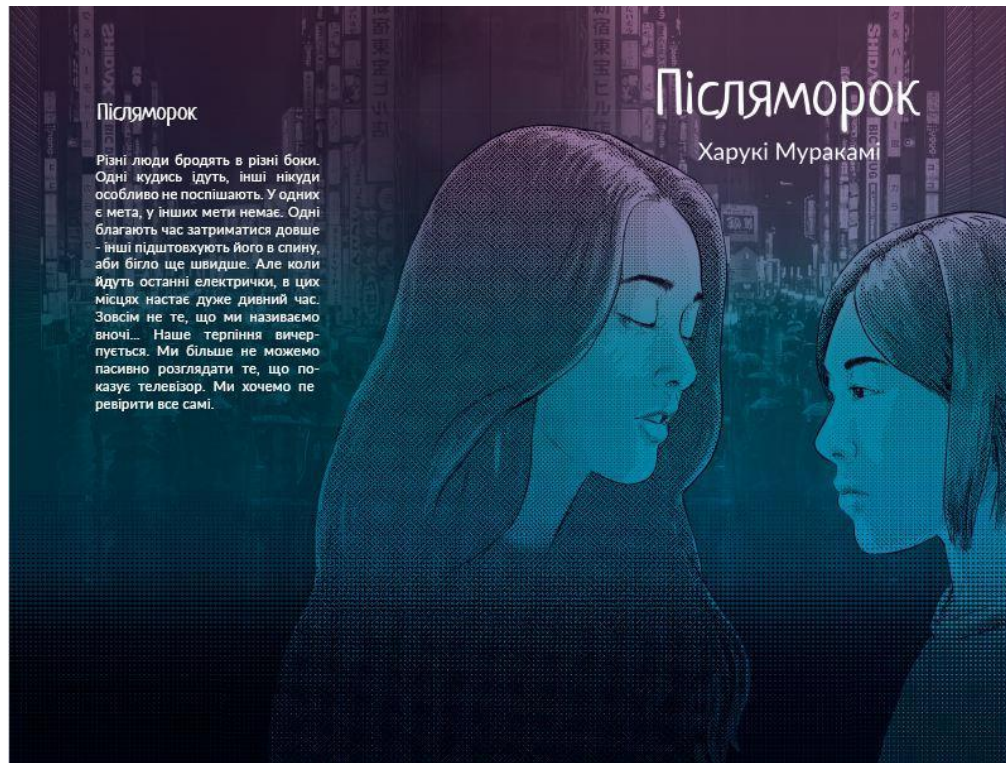

Рис. 2.2.1.1 Обкладинка нового видання «Післяморок»

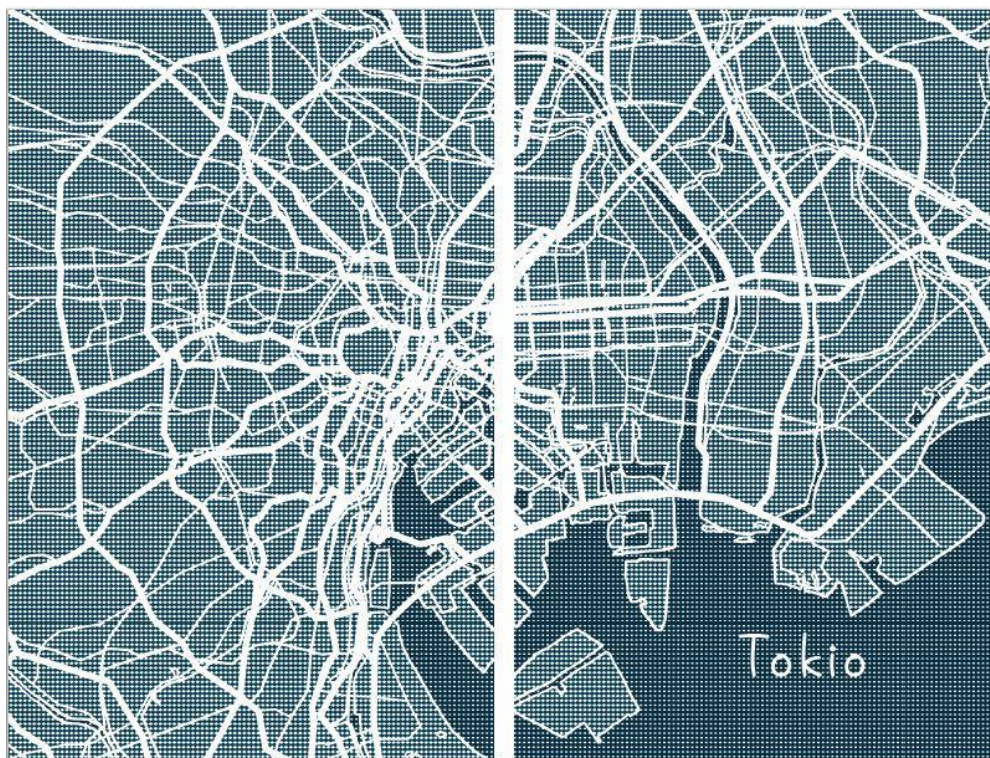

Рис.2.2.1.2 Оборотна сторона обкладинки

Оборотна сторона несе лише художньо-тематичне значення. Оформлена в темно синій гаммі. На ній схематично зображено мапу Токію. Поверх зображення було застосовано техніку біт мап, з малою лініатурою, форма бітів овальна та має нульовий нахил. Текстова частина написана від руки.

2.3 Оформлення внутрішніх елементів видання. Їх шрифтове і композиційне рішення.

Конструкція книги має просте вирішення. М'яка обкладинка не має потреби у форзацах, тому їх було замінено на художнє оформлення оборотної сторони обкладинки (Рис. 2.2.1.2).

У виданні присутні такі титульні елементи, як авантитул та титульна сторінка.

Зміст у новому виданні відсутній, проте є примітки перекладача, оскільки у романі наявні специфічні слова, що потребують роз'яснення для читачів, котрі не знайомі з культурою та життям звичайних японців. Примітки перекладача відносяться до довідково-допоміжного апарату.

Колонцифри розміщено у нижньому зовнішньому куті, під смугою набору.

Рис. 2.3.1 Сторінкова ілюстрація 1

Ілюстрації до твору мають різний розмір та розташування у книжковому блоці, поділяються: на сторінкові, зображення на пів сторінки з вертикальною орієнтацією блоку та кінцівки.

Рис. 2.3.2 Сторінкова ілюстрація 2

Ритмічне чергування ілюстративного матеріалу композиційно витримане, надає виданню динамічний характер оформлення.

Рис. 2.3.3 Ілюстрація з вертикальним розміщенням

Вертикальні ілюстративні блоки розміщено на зовнішніх полях видання. У них подано візуалізацію героїв роману у повний зріст. Детально пророблено зовнішній вигляд, та мають відповідний зовнішній вигляд, що описується у творі.

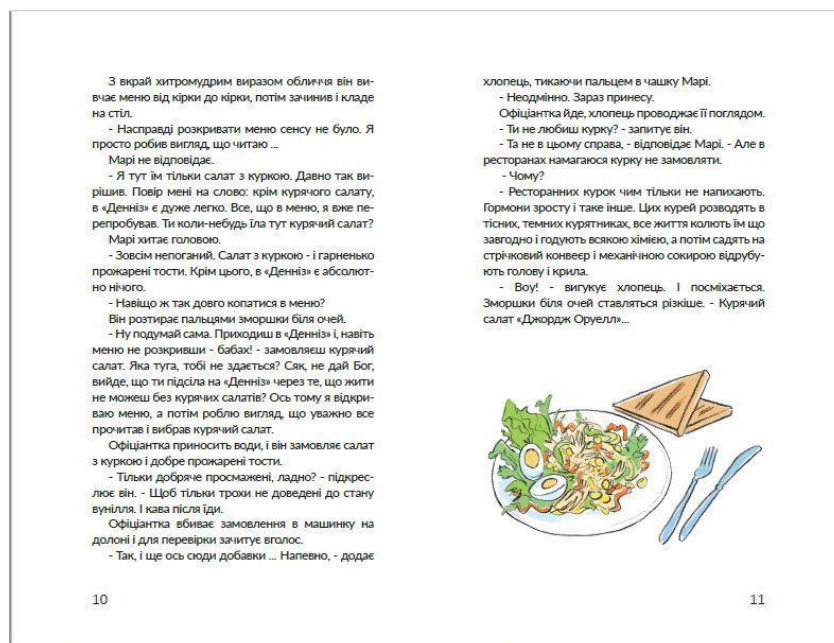

Рис. 2.3.4 Кінцівка

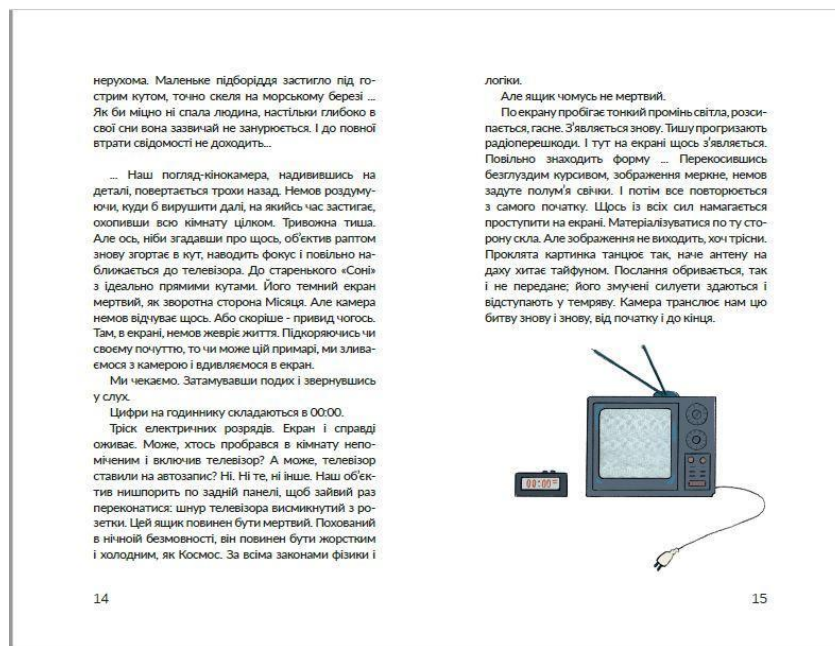

Рис.2.3.5 Кінцівка2

Ілюстрації кінцівки мають предметно-тематичний характер оформлення. На білому тлі спрощені зображення предметів, що асоціюються з розділом.

2.3.1 Оформлення та композиційне рішення авантитулу

Авантитул – перша сторінка книжкового блоку, передує титульній сторінці або розвороту. У книзі має декоративно-композиційне призначення і не являється обов’язковою частиною видання.

Для нового видання роману авантитул було оформлено екслібрисом.

Екслібрис – художньо виконаний книжковий знак, що вказує власника книги. Може виготовляватися у різноманітних техніках; від ліногравюри, літографії та звичайним малюнком олівцем до комп’ютерної графіки.

Лінійний малюнок виповнений чорним олівцем від скановано, у цифровій програмі Adobe Photoshop 2020 поверх нього додано червону пляму. Екслібрис зображає стилізованого кота в окулярах. Напис латинськими літерами «Ex Libris» розміщено по контуру над спиною кота.

Рис.2.3.1.1 Екслібрис на авантажурі

З біографічного дослідження відомо, що письменник Харукі Муракамі обожнює котів, джаз та літературу. В його творах незмінно присутні ці домашні любленці. Тому тематика екслібрису в цьому виданні доцільна.

2.3.2 Оформлення та композиційне рішення титулу

Титульна сторінка – елемент заголовного аркушу, що містить основні бібліографічні відомості про видання: назву твору, ім'я та прізвище автора, назву видавництва та рік і місце випуску.

Для обраного видання була створена титульна сторінка, що за характером оформлення тематична. Ілюстрація відсилає нас до тесту короткої анотації. Зображено японську електричку початку 21 століття.

Рис. 2.3.2.2 Титульна сторінка

Шрифтова композиція тотожна з лицьовою стороною обкладинки, проте відмінність полягає у застосуванні чорного кольору шрифту на білому тлі.

Відомість про місце та рік видання розміщено знизу ілюстрації в центрі полоси набору.

2.4 Характеристика обраних шрифтів до всіх видів тексту

Вибір гарнітури шрифту грає провідну роль в оформленні видання, він залежить від літературного жанру, композиції, обсягу тексту, формату видання, полоси набору та належності літератури до відповідної читацької аудиторії. Шрифтова композиція може задати настрій та ритм книги.

Аа Бб Вв Гг Гг Дд Ее
 Єє Жж Зз Ии Іі Іі
 Йй Кк Лл Мм Нн Оо
 Пп Рр Сс Тт Уу Фф
 Хх Цц Чч Шш Щщ Ъь
 Юю Яя
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
 . , ; : ! ? " * + - / ()

Рис. 2.4.1 Шрифт Neucha

Для набору заголовків було обрано гротескний шрифт «Neucha», він має виразне накреслення, вільного характеру, ніби написаний від руки прописними літерами. Розмір кеглю – 36pt. Він утворює гармонійну шрифтову пару з обраним шрифтом основного блоку текстової частини.

Підзаголовки, основний текст та вихідні дані було набрано гарнітурою «Lato», що має стриману форму без зарубок. Цей шрифт має різноманітний вибір накреслення: від тонкого до жирного, від прямого до курсивного у різних варіаціях. Проте для підзаголовків та основного тексту було обрано нормальне накреслення і лише акцентовано увагу читача до емоційних реплік за допомогою напівжирного курсивного накреслення.

Розмір кеглю: підзаголовки – 14pt, основний текст – 11pt, вихідні дані – 10 pt.

Аа Бб Вв Гг Гґ Дд Ее Єе
Жж Зз Ии Іі Її Йй Кк Лл
Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу
Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъь
Юю Яя

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

. , ; : ! ? " * + - / ()

Рис. 2.4.2 Шрифт Lato

Аа Бб Вв Гг Гґ Дд Ее Єе Жж Зз Ии Іі
Її Йй Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт
Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъь Юю Яя
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 . , ; : ! ? " * + - / ()

Рис.2.4.3 Шрифт Kalinga

Для колонцифри було обрано гарнітуру шрифту «Kalinga» із зарубками трикутної форми. Накреслення цього шрифту має невеликий контраст.

2.4.1 Вихідні дані, їх шрифтове і композиційне оформлення

На звороті титулу розміщена мінімальна кількість інформації про видання: автор, перекладач, коротка анотація, дані про реєстрацію та художник-оформлювач.

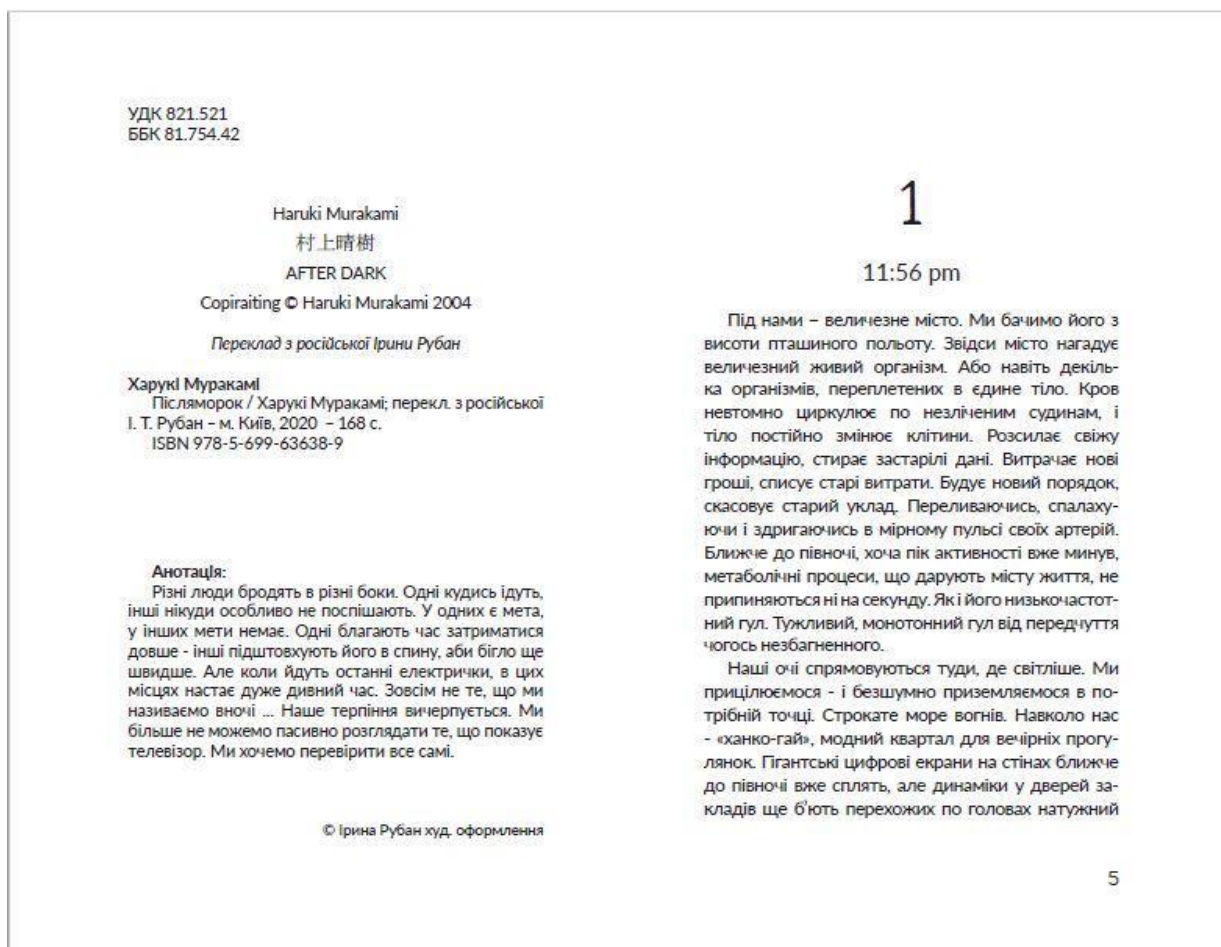

Рис. 2.4.1.1 Вихідні відомості на титульному звороті

Вихідні дані містять сукупність даних, що характеризують видання, призначені для його оформлення; відомості про осіб, які брали участь у створенні книги, видавничу анотацію.

Шрифтова композиція має декілька варіантів набору тексту. Основна характеристика видання вирівняна по центру, поліграфічні відомості вирівняні по лівому краю.

Рис. 2.4.1.2 Вихідні та випускні данні розміщено у кінцевій смузі

На цій сторінці наявний графічний елемент, що зображає вимкнений старий телевізор, на його екрані розміщено QR-код з посиланням на офіційний сайт Харукі Муракамі.

Висновки до Розділу 2

Створення художньо-технічного оформлення видання роману «Післяморок» японського письменника має за основу тенденцію до збільшення ілюстративного матеріалу літератури, орієнтованої на дорослих читачів.

Оригінал макету було створено у програмі Adobe InDesign. Ілюстрації до твору створені за допомогою поєднання традиційної техніки малювання олівцем та цифрової графіки в графічному редакторі Adobe Photoshop. Використано сучасні методи обробки зображень. Композиція обраного видання містить обкладинку задруковану з обох сторін, авантитул, титульну сторінку, вихідні відомості та данні, сторінкові ілюстрації, вертикальні ілюстративні блоки на пів сторінки та кінцівки до розділів, також наявні примітки перекладача.

Шрифтові рішення підібрано з урахуванням технічних та композиційних характеристик нового видання.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИДАННЯ

3.1 Аналіз вихідних даних для книжкового видання

Нове видання роману Харукі Мураками «Післяморок» виконане в форматі А4 (210×297мм), що після обрізу становить 130×200мм і містить 168 сторінок. Було обрано наклад у 1000 примірників. Полоса набору текстова, одноколонна. Колонцифри розміщені у нижньому полі по центру, колонтитули відсутні.

Використано три гарнітури шрифтів для заголовків, основного тексту і колонцифр, вихідних та технічних даних. Шрифт для заголовків акцидентний Neucha, підзаголовки, основний текст та вихідні дані – Lato. Колонцифри оформлено шрифтом Kalinga.

Ілюстрації растрові, виконані на текстурному папері чорним олівцем та оброблені в програмі Adobe Photoshop. Мають комбінований тип, але переважає лінійний. Кольорові заливка яскравих кольорів, була використана . Обкладинка 3 типу, кольорова, текстово-ілюстраційна. Витратні матеріали: папір Munken Pure 300г/м² з припресуванням плівки.

Книжковий блок скріплюється клейовим способом. Корінець прямиий, без канту. Спосіб друку цифровий.

Таблиця 3.1.1 Технічна характеристика нового видання «Післяморок»

№ п/п	Найменування показника	Оригінал
1.	Формат і доля аркушу, мм	A4 210×297/2
2.	Формат видання до обрізу, мм	148×210
3.	Формат видання після обрізу, мм	130×200
4.	Тираж видання, прим.	1000

5.	Обсяг видання: у сторінках	168
	у фізичних друкарських аркушах	84
	в умовних друкарських аркушах	9,7
	в обліково-видавничих аркушах	6,62
6.	Формат полоси набору, кв.; мм	5×8 _{1/2} ; 95×160
7.	Кількість колонок	1
8.	Наявність та розміщення <ul style="list-style-type: none"> • колонцифр • колонтитулів 	Нижнє поле, зовнішній край Відсутні
9.	Текст, кегль шрифту, гарнітура <ul style="list-style-type: none"> • основний • додатковий • колонцифри • вихідні данні 	Lato, 11pt Neucha, 36pt; Lato, 14pt Kalinga, 12pt Lato, 10pt
10.	Титул <ul style="list-style-type: none"> • характер оформлення • кількість фарб • характер ілюстрацій • гарнітура, кегль 	Тематичний 4 Кольорові, растрові, комбіновані Neucha, 36pt; Lato, 14pt
11.	Ілюстрації <ul style="list-style-type: none"> • кількість фарб • характер ілюстрацій • розташування у виданні • ілюстративність видання 	4 Кольорові, растрові, комбіновані Комбіноване 6%
12.	Обкладинка <ul style="list-style-type: none"> • тип • матеріал • кількість фарб 	3 Папір Munken Pure 300гр/м ² 4+4

	<ul style="list-style-type: none"> • характер оформлення • характер ілюстрацій 	Текстово-ілюстраційний Кольорова, растрова, комбінована
13.	Блок <ul style="list-style-type: none"> • форма корінця • вид скріплення блоку • матеріал скріплення 	Прямий Безшвейно-клеювий Клей
14.	Метод друку <ul style="list-style-type: none"> • ілюстрації • обкладинка 	Цифровий Цифровий

Таблиця 3.1.2 Класифікація видання за ДСТУ 3017:2015

Ознака	Визначення
За знаковою природою інформації	Текстове
За способом виготовлення	Друковане
За періодичністю	Неперіодичне
За матеріальною конструкцією	Книжкове
За складом основного тексту	Моновидання
За мовною ознакою	Перекладне, одномовне
За аналітико-синтетичним переробленням інформації	Інформаційне
За змістом (цільове призначення)	Літературно-художнє
За структурою	Однотомне
За повторюваністю	Нове видання
За обсягом	Книга
За форматом	Середній

3.2 Розробка конструкції видання

Обсяг нового видання Харукі Муракамі «Післяморок» 168 сторінок. Доля одного листа А4 210×297 для одного зошита – 1/2, має один згин і складає 4 сторінки. Формат видання до обрізу – 148×210, після обрізу – 130×200.

Фарбність блоку 4+4, обкладинки – 4+4. Обкладинка 3 типу – м'яка, без кантів, корінець прямий, блоки скомплектовані підбиранням і приклеюється до корінця блока передньою та задньою корінцевою частинами (5...7 мм) сторінок блока. [13] Формат полоси набору – 95×160, розмір полів – 15:18:20:22.

Таблиця 3.2 Макет спуску шпальт

4	1
2	3

3.3 Проектування комплексного технічного процесу

Тираж нового видання складає 1000 примірників. Такий наклад може друкуватись як офсетним способом друку, так і цифровим. Було обрано цифровий спосіб друку оскільки за рентабельністю він має перевагу – собівартість відбитка на додрукарські процеси скорочується, оскільки не потребує виготовлення друкованих форм. Цим також зумовлено пришвидшення виробничого циклу.

Оригінал-макет створювався в комп'ютерній програмі Adobe InDesign, використовувався ноутбук Acer Aspire/V5.

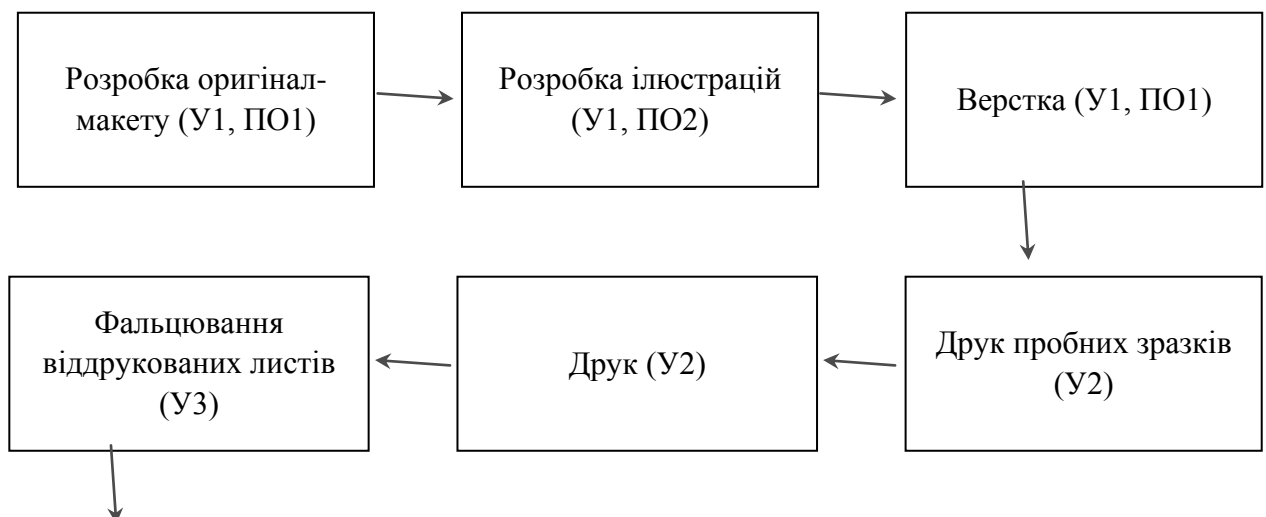
Ілюстрації було створено на текстурному папері чорним олівцем та на цьому ж ноутбучі переведені у цифровий формат в програмі Adobe Photoshop, допоміжне обладнання – графічний планшет WACOM Bamboo Fun CTH-661/S. Було надруковані зразки та проведена кольоропроба, до оригінал-макету зроблено правки. Видання друкувалось на цифровій друкарській машині «Xerox Versant 3100 Press». Після друку аркуші були сфальцьовані та складені у блок. Блок прикріплено до корінця обкладинки безшовно-клейовим способом та обрізано по формату видання. Обкладинка задрукована з обох сторін, для поліпшення зносостійкості видання обкладинка виготовлена з припресуванням плівки.

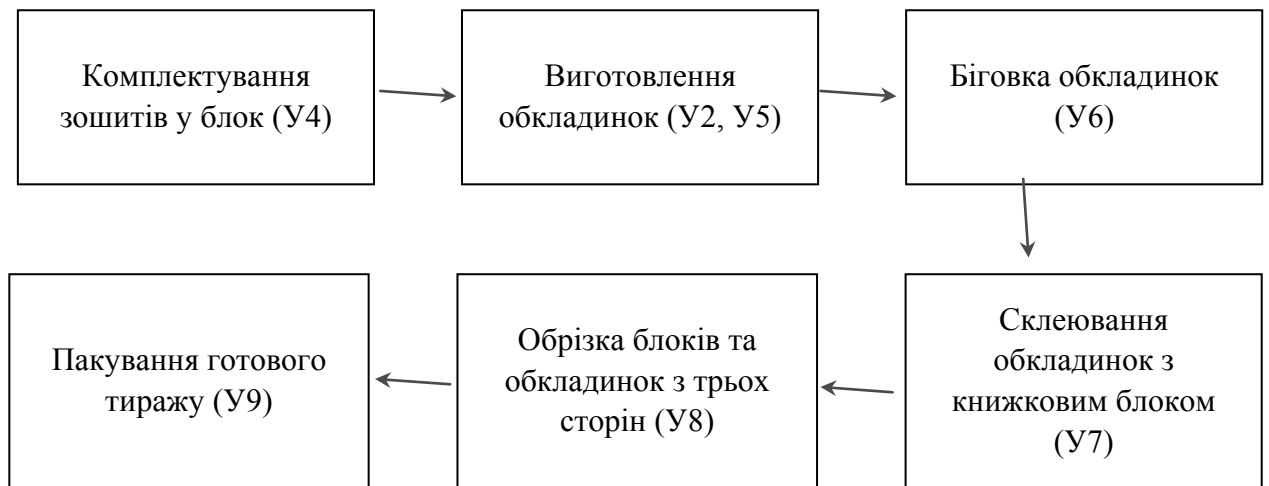
Технічний процес складається з підготовки макету, кольопроби, відправки на друк та після друкарських процесів.

3.4 Розробка блок-схеми технологічного процесу

Було побудовано блок-схему технологічного процесу виготовлення нового видання роману «Після морок» з цифровим способом друку (табл. 3.4)

Таблиця 3.4 Блок-схема технологічного процесу виготовлення видання

У – устаткування.

У1 – ноутбук Acer Aspire/V5; графічний планшет WACOM Bamboo Fan CTH-661/S; безпроводна мишка Logitech M187.

У2 – цифрова друкарська машина «Xerox Versant 3100 Press»

У3 – фальцювальна машина «MORGANA Major Folder».

У4 – листопідбірна машина «Laconda Basic».

У5 – ламінатор «GBC PROSERIES 3600».

У6 – бігувальна машина «MORGANA DigiCreaser».

У7 – термобіндер «BOWAY BW-K1».

У8 – гільйотинна паперообрізна машина «Grafcut 52».

У9 – ручна операція.

ПО – програмне забезпечення.

ПО1 – Adobe InDesign CS6.

ПО2 – Adobe Photoshop 2020.

3.5 Маршрутно-технологічна карта

Таблиця 3.5 Маршрутно-технологічна карта процесу підготовки видання

№	Найменування технологічної операції	Устаткування	Технологічні режими. Програмне забезпечення	Витрати матеріалів
1.	Створення оригінал-макету	Ноутбук Acer Aspire/V5, безпроводна мишка Logitech M187	OC Windows 7, Adobe InDesign CS6	
2.	Створення ілюстративного матеріалу	Ноутбук Acer Aspire/V5, графічний планшет WACOM Bamboo Fan CTH-661/S, безпроводна мишка Logitech M187	OC Windows 7, Adobe Photoshop 2020	
3.	Верстка	Ноутбук Acer Aspire/V5, безпроводна мишка Logitech M187	OC Windows 7, Adobe InDesign CS6	
4.	Друк пробних зразків	Xerox Versant 3100 Press	—	Папір не крейдований Munkens Pure 300 100гр/м ²
5.	Друк (основних аркушів блоку, обкладинки)	Xerox Versant 3100 Press	Температура приміщення: 20 – 25°C; відносна вологість: 50 – 70 %; Освітленість: 300 лк	Папір не крейдований Munkens Pure 300 100гр/м ² фарба
6.	Ламінування обкладинки	Ламінатор «GBC PROSERIES 3600»	Вентиляція	Задрукована обкладинка Anti-scratch

7..	Фальцювання віддрукованих листів для блоку	Фальцювальна машина «MORGANA Major Folder»		Задруковані
8.	Комплектування блоку видання підбиранням	Листопідбірна машина «Laconda Basic»		Задруковані сфальцьовані аркуші
9.	Біговка обкладинок	Бігувальна машина «MORGANA DigiCreaser»		Задруковані обкладинки
10	Склеювання книжкових блоків з обкладинкою	Термобіндер «BOWAY BW-K1»		Аркуші з блоком, об- клеї
11.	Обрізка блоків та обкладинок з трьох сторін	Гільйотинна паперообрізна машина «Grafcut 52»	Температура приміщення: 20 – 25°C; відносна вологість: 50 – 70 %; Освітленість: 300 лк Вентиляція	Книжковий склеєний з обкладинкою
12.	Пакування готового тиражу	Ручна операція		Готове к видання

3.6 Розрахункова частина

1. Обсяг видання у фізичних друкарських аркушах:

$$O_{\text{фіз.др.арк.}} = C/\text{ч}$$

C – загальна кількість сторінок, ч – доля;

$$\text{Для блоку видання : } O_{\text{фіз.др.арк.}} = 168/2 = 84$$

2. Обсяг видання в умовних друкованих аркушах:

$$O_{\text{ум.друк.арк.}} = O_{\text{фіз.др.арк.}} \times K_{\text{п}}$$

$K_{\text{п}}$ – коефіцієнт приведення;

$$K_{\text{п}} = (21 \times 29,7) / (60 \times 90) = 0,1155$$

$$O_{\text{ум.друк.арк.}} = 84 \times 0,1155 = 9,7$$

3. Обсяг видання в обліково-видавничих аркушах:

$$O_{\text{обл.вид.арк.}} = \Sigma E_{\text{зн.}} / 40000 + \Sigma \Phi_{\text{ілюстр.}} / 3000 = C_{\text{т}} \times E_{\text{с}} / 40000 + K_{\text{іл.}} \times \Phi_{\text{іл.}} / 3000,$$

$\Sigma E_{\text{зн.}}$ –сумарна кількість знаків у виданні;

$\Sigma \Phi_{\text{ілюстр.}}$ –сумарна площа ілюстрацій у виданні;

$C_{\text{т}}$ –кількість сторінок тексту;

$E_{\text{с}}$ – ємність 1 сторінки тексту;

$K_{\text{іл.}}$ – кількість ілюстрацій;

$\Phi_{\text{іл.}}$ – формат ілюстрацій, см.

Кількість сторінок загальна – 168. Кількість сторінок із текстом – 150.

Норматив знаків на титул, шмуцтитули, вихідні дані, обкладинку – 1000 знаків.

Колонцифри – $150 \times 23 = 3450$ знаків.

Кількість сторінок з ілюстраціями – 7 задрукованих повністю (13×20 см)

Для блоку видання :

$$O_{\text{обл.вид.арк. текст}} = (1000 + 3450 + 220800) / 40000 = 5,6$$

$$O_{\text{обл.вид.арк. ілюстрацій}} = K_{\text{іл.}} \times \Phi_{\text{іл.}} / 3000 = ((7 \times 13 \times 20) + (4 \times 16 \times 8,5) + (8 \times 3 \times 4) + (1 \times 9 \times 11)) / 3000 = (1820 + 544 + 96 + 99) / 3000 = 0,85$$

Для обкладинки:

$$O_{\text{обл.вид.арк.}} = K_{\text{іл.}} \times \Phi_{\text{іл.}} / 3000 = 2 \times 13 \times 20 / 3000 = 0,17$$

$$\text{Загалом: } O_{\text{обл.вид.арк.}} = 5,6 + 0,85 + 0,17 = 6,62$$

4. Ілюстративність видання:

$$I = \Sigma S_{\text{іл.}} / \Sigma S_{\text{вид.}} \times 100\% ;$$

$\Sigma S_{\text{іл.}}$ – сумарна площа, яку займають ілюстрації;

$\Sigma S_{\text{вид.}}$ – сумарна площа всього видання;

$$I = (1820+544+96+99) / (168 \times 13 \times 20) = 2559 / 43\,680 = 0,059 \times 100\% = 6\%$$

5. Кількість аркушо-відбитків:

$$N_{\text{арк.відб.}} = O_{\text{фіз.др.арк.}} \times T;$$

$$N_{\text{арк.відб.}} = 84 \times 1000 = 84\,000;$$

6. Кількість фарбо-відбитків:

$$\text{Для блоку: } N_{\text{фарб.відб.}} = N_{\text{арк.відб.}} \times \Phi = 84\,000 \times 4 = 336\,000.$$

Φ – фарбовість видання.

Розрахунок кількості основних витратних матеріалів

1. Кількість паперу для виготовлення тиражу

$$П = (a \times b \times \partial \times T \times O_{\text{фіз.арк}} \times k_{\text{вітходів}}) / 2 \times 1000 \text{ (кг)};$$

$a \times b$ – площа фізичного друкарського аркушу, м²;

$O_{\text{фіз.арк}}$ – кількість фізичних аркушів видання;

∂ – маса 1 м² паперового аркуша, г.;

$k_{\text{вітходів}}$ – коефіцієнт технічних відходів;

T – тираж;

1,08 – коефіцієнт виробничих витрат.

Для блоку:

$$П = (0,21 \times 0,29 \times 100 \times 1000 \times 84 \times 1,08) / 2 \times 1000 = 276,24 \text{ кг};$$

Для обкладинки:

$$П = (0,21 \times 0,29 \times 300 \times 1000 \times 1 \times 1,08) / 2 \times 1000 = 9,86 \text{ кг};$$

2. Розрахунок кількості фарби:

$$M_{\text{ф}} = (O_{\text{фіз.арк}} \times T \times k_{\text{вітходів}} \times k_{\text{витрат. фарби}} \times k_{\text{привед.}}) / 1000 \text{ (кг)};$$

$O_{\text{фіз.арк}}$ – кількість фізичних аркушів видання;

T – тираж, тис. примір.;

$k_{вт}$ – коефіцієнт технічних втрат;

$k_{витрат. \text{ фарби}}$ – норма витрат фарби на 1000 фарбовідбитків стандартного формату 60×90 см (г) (Середня розрахункова норма витрат друкарських фарб при друкуванні на аркушевих машинах при багатоколірному друці на 1000 аркушів стандартного формату 60×90 см 84 г на 4 фарби);

$k_{привед.}$ – коефіцієнт приведення до стандартного формату 60×90 см.

$$k_{привед.} = (21 \times 29,7) / (60 \times 90) = 0,1155;$$

Для блоку:

$$M_{\phi} = (84 \times 1000 \times 1,1 \times 96 \times 0,1155) / 1000 = 1024,53 \text{ кг};$$

Для обкладинки:

$$M_{\phi} = (1 \times 1000 \times 1,1 \times 120 \times 0,1155) / 1000 = 1,27 \text{ кг}.$$

Розрахунок завантаження по операціях

1. Завантаження на створення оригінал макету:

$$N_{ілюстр.} = a \times b \times (O_{ф.д.а} \times (I/100)) \text{ (см}^2\text{)};$$

$a \times b$ – добуток сторін видання, м;

I – ілюстративність видання;

$O_{ф.д.а}$ – кількість фізичних друкарських аркушів;

$$N_{ілюстр.} = 0,21 \times 0,29 \times (84 \times (6/100)) = 0,3 \text{ (см}^2\text{)}.$$

2. Завантаження на друк:

$$N_{друк.} = O_{ф.д.а} \times T \times K_{в},$$

$N_{друк.}$ – кількість аркушів, необхідних для друкування накладу, арк.;

$O_{ф.д.а}$ – кількість фізичних друкарських аркушів;

$K_{в}$ – коефіцієнт, що враховує виробничі втрати при друкуванні (брак та втрати).

$$N_{друк.} = 84 \times 1000 \times 1,04 = 87\,360 \text{ (арк.)}.$$

3. Завантаження на підрізання та розрізання аркушів:

$$N_{підр. \text{ і розр.}} = O_{ф.д.а} \times T \times K_{в} \text{ (арк.)};$$

$O_{ф.д.а}$ – кількість фізичних друкарських аркушів;

K_v – коефіцієнт, що враховує втрати облікових одиниць на цьому або наступних етапах виробництва.

$$N_{\text{підр. і розр.}} = 84 \times 1000 \times 1,02 = 85\,680 \text{ (арк.)}.$$

4. Завантаження на скріплення:

$$N_{\text{скріплен.}} = T \times K_v \text{ (примірників);}$$

K_v – коефіцієнт, що враховує втрати облікових одиниць при скріпленні блоку обраного видання.

$$N_{\text{скріплен.}} = 1000 \times 0,005 = 5 \text{ примірників.}$$

5. Завантаження на пакування:

Пакування виготовленої продукції здійснюється в пачки по 4 кілограми.

Розрахунок за масою зробимо окремо для основного паперу та паперу для обкладинок, та сумуємо їх.

Розрахуємо масу книжкового блоку видання:

$$M_{\text{книжкового блоку}} = a \times b \times \rho \times N_{\text{аркушів}}$$

$a \times b$ – добуток сторін видання, м;

ρ – щільність паперу, г/м²;

$N_{\text{аркушів}}$ – кількість листів у виданні ($\frac{1}{2}$ від кількості сторінок).

$$M_{\text{книжкового блоку}} = 0,13 \times 0,20 \times 100 \times (168/2) = 218 \text{ (г)}$$

Розрахуємо масу паперу для обкладинок:

$$M_{\text{обкладинок}} = a \times b \times \rho \times N_{\text{аркушів}}$$

$a \times b$ – добуток сторін видання, м;

ρ – щільність паперу, г/м²;

$N_{\text{арк}}$ – кількість листів у виданні.

$$M_{\text{обкл}} = 0,27 \times 0,20 \times 300 \times 1 = 16,2 \text{ (г)}$$

Сумарна маса одного примірника:

$$218 + 16,2 = 234,2 \text{ г}$$

$$4000/234,2 = 17 \text{ прим.}$$

Якщо в упаковці максимально вміщується 4 кг, то максимально можливе пакування по 17 примірників.

Отже, кількість пачок готової продукції буде складати:

$N_{\text{пачок}} = 1000/17 = 58,8$ (пачок), приблизно 59 пачок.

Висновки до Розділу 3

Для виконання художньо-технічного оформлення книжкового видання роману «Післяпівніч» Харукі Муракамі було проведено детальний аналіз технологічних характеристик видання. Конструкція видання розроблена з урахуванням вікової категорії та економічної вигоди. Обрано цифровий метод друку. Була побудована блок-схема технологічного процесу, яка містить послідовні технологічні процеси. Описано вибір матеріалів та обладнання. Була складена маршрутно-технологічна карта процесу виготовлення видання, яка містить інформацію щодо: операцій, використаного обладнання, програмного забезпечення, витратних матеріалів та методів контролю якості видання.

Було проведено розрахунки і визначено кількість основних витратних матеріалів, які потребуються для виготовлення тиражу. Також були проведені розрахунки завантаження по операціях: створення оригінал-макету, друкарських та після друкарських процесів. Вирахувано масу примірника.

РОЗДІЛ 4

ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

Видання, обране для дипломного проекту, – роман «Післяморок» Харукі Муракамі. Обсяг: 168 сторінок. Формат: А4 210×297/2 (130×200). Фарбність: 4. Обкладинка: тип 3. Наклад – 1000 прим.

4.1 Розрахунок кількісних показників

Підрахунок повністю заповнених текстом шпальт:

- кількість знаків у рядку – 46;
- кількість рядків у шпальті – 32;
- кількість шпальт – 150.

Усього кількість авторських аркушів тексту:

$$(46 \times 32 \times 150) : 40\,000 = 220800 : 40\,000 = 5,52.$$

Підрахунок графічного матеріалу:

Формат видання після обрізки: 13 × 20 см.

Площа малюнків:

- Сторінкові ілюстрації блоку: $(13 \times 20) \times 7 = 1\,820 \text{ см}^2$
- Ілюстрації виду: $(16 \times 8,5) \times 4 = 544 \text{ см}^2$
- Ілюстрації виду: $(9 \times 11) \times 1 = 99 \text{ см}^2$
- Ілюстрації виду: $(4 \times 3) \times 8 = 96 \text{ см}^2$

Загальна площа – 2 559 см²

Усього кількість авторських аркушів графічного матеріалу:

$$2\,559 / 3\,000 = 0,85.$$

Розрахунок обсягу видання в обліково-видавничих аркушах:

Кількість авторських аркушів тексту – 5,52.

Кількість авторських аркушів графічного матеріал – 0,85

Норматив знаків на титули, вихідні дані, обкладинку - 1000

Колонцифри – $150 \times 23 = 3450$ знаків

Обліково-видавничих аркуші: $(1000 + 3450) / 40000 + 5,52 + 0,85 = 6,48$

Результати розрахунків обсягу твору в обліково-видавничих аркушах представлені в табл. 4.1.

Таблиця 4.1 Склад авторських, обліково-видавничих аркушів твору

Елемент твору	Одиниця виміру	Сумарна кількість одиниць виміру	Кількість авторських / обліково-видавничих аркушів
Авторські аркуші тексту	тис. знаків	220,8	5,52
Графічний матеріал	см ²	2 559	0,85
Усього авторських аркушів	X	X	6,37
Матеріал, розміщений видавництвом та титульні дані твору	тис. знаків	4,45	0,11
Усього обліково-видавничих аркушів	X	X	6,48

Розрахунок обсягу видання у фізичних друкованих та умовних друкованих аркушах:

Обсяг книги у фізичних друкованих аркушах складає: $168 : 2 = 84$

Коефіцієнт приведення для даного формату складає:

$$(21 \times 29,7) : (60 \times 90) = 0,1155$$

Обсяг видання в умовних друкованих аркушах складає:

$$84 \times 0,1155 = 9,7$$

4.2 Розрахунок авторського гонорару

Включає гонорар за оригінальний текст (переклад), винагороду автору художнього оформлення. Обчислюється як добуток обсягу робіт і ставки гонорару (табл. 4.2.1, 4.2.2).

Таблиця 4.2.1 Розрахунок авторського гонорару за оригінальний текст, за переклад

Вид робіт	Одиниця виміру	Обсяг	Ставка гонорару, грн.	Сума гонорару, грн.
Оригінальний авторський текст	авт. арк.	5,52	3850	21252
Переклад	авт. арк.	5,52	3300	18216
Усього	X	X	X	39468

Таблиця 4.2.2 Розрахунок художнього гонорару

Елемент графічного оформлення твору	Одиниця виміру	Обсяг	Ставка гонорару, грн.	Сума гонорару, грн.
Шпальти блоку	шпальта	10	750	7500
Обкладинка	двостороння ілюстрація обкладинки	1	1600	1700
Усього	X	X	X	9200

Усього гонорар автору тексту, художнику становить: $39468 + 9200 = 48668$ грн.

4.3 Витрати на поліграфічне виконання

Визначаються за оптовими цінами виробника книжкової продукції.

Друкування тексту і виготовлення блоку:

V_o — витрати об'ємні

$K_{\text{відбитків}}$ — кількість умовних друкованих аркушо-відбитків

V_t — витрати тиражні

$V_1 = 2030$ грн. – розцінка за 1 умовний друкований аркуш.

$V_{1000} = 420$ грн. – розцінка за друкування накладу та скріплення блоку, за 1000 умовних друкованих аркушевідбитків.

Об'ємні витрати:

$$V_o = O_y \times V_1 = 9,7 \times 2030 = 19\,691 \text{ грн.}$$

Тиражні витрати:

$$K_{\text{відбитків}} = O_y \times T = 9,7 \times 1000 : 1000 = 9,7 \text{ тис. ум. друк. арк. відб.}$$

$$V_t = K_{\text{відбитків}} \times V_{1000} = 9,7 \times 420 = 4\,074 \text{ грн.}$$

Виготовлення обкладинок:

$V_1 = 630$ грн. – об'ємні витрати незалежно від накладу

$V_{1000} = 840$ грн. – тиражні витрати, за 1000 примірників

Тиражні витрати:

V_t — витрати тиражні

$$V_t = T \times V_{1000} : 1000 = 1000 \times 840 : 1000 = 840 \text{ грн.}$$

Усього витрати на поліграфічне виконання: 25 235 грн.

Результати розрахунків представлені в табл. 4.3

Таблиця 4.3 Витрати на поліграфічне виконання

Вид поліграфічних робіт	Об'ємні втрати				Тиражні витрати				Усього об'ємні і тиражні витрати
	Од. виміру	Обсяг роботи	Розцінка, грн	Усього витрати, грн	Од. виміру	Обсяг роботи	Розцінка, грн	Усього витрати, грн	
Друкування тексту і виготовлення блоку	ум. др. арк	9,7	2030	19691	1000 ум. др. арк. відб.	9,7	14000	4 074	23 765
Виготовлення обкладинки	видання	1	630	630	1000 книг	1,0	1800	840	1 470
Усього	X	X	X	20321	X	X	X	4 914	25 235

4.4 Вартість паперу, картону, палітурних та інших матеріалів

Обсяг твору в фізичних друкованих аркушах становить:

$$168 / 2 \text{ доля аркуша} = 84 \text{ фіз. друк. арк.}$$

Наклад твору: 1000 примірників.

Фізичний друкарський аркушат становить:

$$84 \text{ фіз. друк. арк.} \times 1000 : 1000 = \text{тис. фіз. друк. арк.}$$

Фізичний друкарський аркушат з урахуванням відходів на технологічні потреби поліграфічного виробництва (8%) становить:

$$84 \text{ тис. фіз. друк. арк.} \times 1,08 = 90,72 \text{ тис. фіз. друк. арк.}$$

Формат видання: 21×29,7/ 2

Папір масою: 100 г/м²

Потреба в папері для виготовлення блоків:

Видання буде друкуватися на папері формату 21×29,7 см.

Потреба в папері розраховується за формулою:

$$\Pi = m \times S \times A / N$$

m – маса паперу; (0,1 кг/ м²).

S – площа аркушу; (0,21 × 0,297 м).

A – фізичний друкарський аркушат, (84 тис. фіз. друк. арк.)

N – кількість задруковуваних сторін аркушу; (2).

$$(0,1 \times 0,21 \times 0,297 \times 84) : 2 = \mathbf{0,262} \text{ тонн.}$$

Витрати на папір для виготовлення блоку розраховуються за формулою:

$$В_{\Pi} = \Pi \times Ц$$

$Ц$ – ціна за тонну паперу, грн.

$$0,262 \times 30\,000 = \mathbf{7860} \text{ грн.}$$

Витрати на папір для виготовлення обкладинок:

На основі довідника технолога-поліграфіста визначаємо, що для видання формату 84×108/32 для 1 000 примірників потрібно 67 арк. паперу формату 840 х 1100 см і масою 300 г/м².

Розрахунок кількості аркушів на весь наклад:

$$K_a = H \times T \times (1 + K_{\text{т.в.}})$$

$$K_a = 67 \times 1 \times (1 + 0,06) = 71 \text{ аркушів.}$$

$$(71 \times 0,84 \times 1,1 \times 0,3) : 1000 = \mathbf{0,019} \text{ тонн.}$$

Ціна за 1 тонну паперу масою 300 гр/м² = 32 000 грн.

Витрати на папір для виготовлення палітурок становлять:

$$0,019 \times 32\,000 = \mathbf{608} \text{ грн.}$$

Результати розрахунків зведені у табл. 4.4

Таблиця 4.4 Вартість паперу, картону, палітурних та інших матеріалів

Матеріал	Потреба, тонн	Ціна за тонну, грн	Вартість, грн
Папір для виготовлення блоків	0,262	30 000	7860
Папір для виготовлення обкладинок	0,019	32 000	608
Усього	X	X	8468

4.5 Загально видавничі витрати

Включають витрати на обробку та оформлення рукопису і витрати на утримання управлінського апарату видавництва. Розрахунок загальновидавничих витрат проводиться, виходячи з встановлених нормативів та обсягу видання в обліково-видавничих аркушах:

Загальновидавничі витрати:

$$6,48 \times 2100 = \mathbf{13\ 608 \text{ грн.}}$$

4.6 Розрахунок повної поліграфічної собівартості

Повна видавнича собівартість включає загальну видавничу собівартість і позавиробничі витрати, які приймаються у розмірі 10% від загальної видавничої собівартості. Загальна видавнича собівартість формується з авторського, художнього гонорару, витрат на поліграфічне виконання, вартості паперу, картону, палітурних та інших матеріалів, загальновидавничих витрат, інших виробничих витрат.

Результати розрахунків наведені в табл. 4.6.1

Таблиця 4.6.1 Повна видавнича собівартість, ціна видання, грн.

№	Стаття втрат	Величина
1.	Авторський гонорар	39 468
2.	Художній гонорар	9 200
3.	Витрати на поліграфічне виконання	25 235
4.	Вартість паперу, картону, палітурних та інших матеріалів	8 468
5.	Загально видавничі витрати	13 608
6.	Усього (п.1-5)	95 979
7.	Інші виробничі витрати (5% п. 6)	4 798,95
8.	Загальна видавнича собівартість (п.6+п.7)	100 777,95
9.	Позавиробничі витрати (10 % п. 8)	10 077,80
10.	Повна собівартість (п.8+п.9)	110 855,75
11.	Прибуток (20% п. 10)	22 171,15
12.	Відпускна ціна накладу	133 037,90
13.	Відпускна ціна 1 примірника	133,03

Отже, відпускна ціна примірника видання становитиме **133** грн

Економічні показники

1. Кількісні показники.

Натуральні, умовно-натуральні показники по виданню представлені в табл.

4.6.2

Таблиця 4.6.2 Натуральні, умовно-натуральні характеристики видання

Показник	Величина показника
Формат (см) і доля аркушу видання	A4 210×297/2
Обсяг видання, аркушів:	
обліково-видавничих	6,48
авторських	6,37
фізичних друкованих	ø84
умовних друкованих	9,7
Наклад, тис. прим.	1

2. Фінансові показники

Проектуються такі фінансові показники випуску видання (табл. 4.6.3)

Таблиця 4.6.3 Фінансові показники випуску видання, грн.

Показник	Величина показника
Повна собівартість накладу	110 855,75
Собівартість 1 примірника	110,85
Відпускна ціна накладу	133 037,90
Ціна 1 примірника	133,03
Прибуток	22 171,15

Економічна доцільність випуску запроектованого видання підтверджується конкурентоздатною ціною, прибутковістю проекту. При рентабельності 20% прибуток від реалізації накладу становитиме 22 тис. грн.

Висновки до Розділу 4

Для виготовлення книжкового видання роману «Післяпівніч» Харукі Мураками було розраховано загальновидавничу собівартість, яка включає витрати на авторський та художній гонорари; витрати на папір для книжкового блоку і для обкладинки 3 типу та на інші матеріали; витрати на поліграфічні роботи; загальновидавничі витрати та позавиробничі витрати.

Це дало можливість встановити собівартість накладу та економічно обґрунтувати відпускну ціну однієї книги.

Таким чином було підтверджено економічну доцільність та прибутковість запроєктованого тиражу. За рентабельності 20% прибуток від реалізації накладу становитиме 22,171 тис. грн.

ВИСНОВКИ

Метою дипломного проекту було створення художнього оформлення книжкового видання до сучасного літературного твору для дорослої аудиторії читачів. Завдяки комплексному підходу до розробки проекту було розглянуто теоретичні та емпіричні дослідницькі методи.

Спостереження за життям та творчістю сучасного письменника розширює сприйняття його творів. Через детальне вивчення біографії автора було створено ілюстративне оформлення, що доповнює художньо-літературний твір.

Було проведено порівняльний аналіз попередніх видань роману «Післяморок». Визначено основні характеристики, подібність та відмінність в оформленні друкованої продукції.

За результатом проведених досліджень було розроблено макет нового видання. Притримуючись сучасної тенденції візуалізації дорослої літератури виконано ілюстративне збагачення твору.

Було проведено: аналіз технічних характеристик нового видання; розробку конструкції книги; пошук та вибір матеріалів та обладнання; обрано метод друку. Також було розраховано кількість основних витратних матеріалів, проведено розрахунок завантаження по операціях та масу примірника.

Була проведена економічна розрахункова робота дипломного проекту. Визначено загальновидавничу собівартість, яка включає витрати на авторський та художній гонорари; витрати на матеріали. Підраховано вартість одного примірника та прибуток від продажу тиражу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стаття «Нові тенденції оформлення ілюстрованих видань художньої літератури в Україні» – Клочков О. Є.; Дев'ята всеукраїнська практично-пізнавальна конференція; НТУУ «Київський політехнічний інститут імені І. Сікорського» м. Київ; 2017.
2. Стаття «Харуки Мураками – биография зарубежного писателя, основные сведения о жизни и творчестве в биографии Мураками»; Режим доступу: <http://www.parta.com.ua/stories/writers/129/>
3. Стаття «Життя і творчість Харукі Муракамі. Як бейсбольний матч, музика й коти вплинули на його долю» – Анастасія Тівікова; Режим доступу: <https://blog.lavkababuin.com/ukr/zhyttia-i-tvorchist-kharuki-murakami-iaak-beisbolnyi-match-muzyka-i-koty-vplynuly-na-ioho-doliu/>
4. Стаття «Haruki Murakami has Never Experienced Writer's Block» – Юка Огасавара; 2019; Режим доступу: <https://medium.com/@yukettina423/haruki-murakami-has-never-experienced-writers-block-ae4852cd1bfa>
5. Стаття-інтерв'ю «Там внизу, в темноте» – Роланд Кельтс та Харукі Муракамі; щомісячний журнал «Kansai Time Out»; Осака; листопад 1999 ; переклад – Інна Крігер; Режим доступу: <http://www.susi.ru/HM/int2.html>
6. Стаття «Харуки Мураками пишет "гигантский роман, который бы поглотил хаос всего мира и ясно показал направление его развития"» – Досьє NEWSru.com ::

Культура :: Література :: Муракамі, Харукі; 2008; Режим доступу: <https://www.newsru.com/cinema/08apr2008/murakami.html>

7. Стаття «Haruki Murakami's agony uncle answers become eight-volume book» – Елісон Флуд; Інтернет ресурс Guardian News & Media Limited; 2015; Режим доступу: <https://www.theguardian.com/books/2015/aug/13/haruki-murakamis-agony-uncle-answers-become-eight-volume-book>
8. Стаття «Haruki Murakami to host lockdown radio show in Japan» – Сіан Кейн; Guardian News & Media Limited; 2020; Режим доступу: <https://www.theguardian.com/books/2020/may/12/haruki-murakami-to-host-lockdown-radio-show-japan-stay-home-special>
9. Стаття «Муракамі, Харуки» – вільна енциклопедія «Вікіпедія»; Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Муракамі,_Харуки
10. Інтерв'ю Чіпа Кідда та Джона Галла «A Conversation with the Cover Designers»; Режим доступу: https://www.harukimurakami.com/q_and_a/a-conversation-with-chip-kidd-and-john-gall
11. Лекція «Видання художньої літератури в Україні» – Національний університет львівська політехніка; 2018; ст.24–29; Режим доступу: <https://studfile.net/preview/7381058/page:5/>
12. Ян Чихольд. Новая типографика. Руководство для современного дизайнера. / Ян Чихольд; пер. з нім. Л.Якубсона. – М.: Студия Артемия Лебедева. – Москва. – 2011. – С.230
13. Навчальний посібник «Технічне редагування» – Ярема С.М.; Українська Академія Друкарства; Київ; 2003; ст.58–70.
14. ДСТУ 3017 :2015. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. Київ : Держспоживстандарт України, 2016. 42 с.
15. ДСТУ 3003:2006. Технологія поліграфічних процесів. Терміни та визначення понять. Київ : Держспоживстандарт України, 2008. 28 с.

